

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate se v reklamaciji.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Na Balkanu.

Poročila o prejšnji vojski, ko so balkanski Slovani z neprimernim junaštvom pobijali Turčina in mu odvzeli skoro celo evropsko Turčijo, smo pisali z veseljem. Radost nas je navdajala, ko smo lahko našim bralcem predočevali v številki za številko moč in pa vstrajnost Slovanov. Ni ga bilo zavednega Slovenca, ki se ne bi bil veselil veličastnih jugoslovanskih zmag.

A prišlo je zopet drugače. Namesto, da bi se krščanski in slovanski zmagovalci po bratovsko veselili zmage in si prijateljsko delili zavzeto ozemlje, so izzvali iz pohlepnosti po zemlji in slepe zavisti bratomorni boj. Brat kolje brata na Balkanu! Srb in Bolgar, oba ene in iste vere, oba Slovana, si stojita sedaj nasproti v krvavih bojih. Sovražnost je pri obeh narodih dosegla sedaj svoj vrhunec.

Sedanje klanje na Balkanu se širi s še večjo srditostjo, kakor prej, ko so šli zavezniki nad svojega najhujšega soyražnika — Turka.

To je ona grda stran človeške narave, ki poniža človeka do stekle živali, da pameten človek v lastni krvi, kadar se strast vname, najhuje divja. Mesece in mesece so Srbi in Bulgari skupaj stali pred Odričom v mrazu in snegu, vzajemno trpeli, objemali se v najhujših mukah ter se tolažili z boljšo bodočnostjo, ko so umirali po ljutih bojih. Sedaj pa so ti junaški stotisoči obrnili puške in bodala drug proti drugemu. Strašni so bili lani vlaki ranjencev, ki so prihajali v Belgrad in Sofijo, ali vendar je bilo nekaj veselega vmes, namreč up na osvobojenje od zakletega stoletnega sovragna. Zato so zdravniki iz vseh slovanskih in Slovanom prijaznih delov sveta rade volje hiteli zdraviti ranjence in povsod so se veselega srca nabilni darovi za jugoslovanske junake. Sedaj leži žalost nad Slovani radi bratomornega boja. Ruski državniki so se bali, da jim zrastejo balkanske države čez glavo, da tudi njih ne bodo več poslušali. Zato so hujskali Srbe do nezavesti. In drugi evropski državniki so uporabili to priliko in hujskali Bolgare, da ne smejo odnehati. Tako je moralo priti do vojske. In sedaj teče slovenska kri v potokih.

Kdo bo zmagal? Danes se še ne more reči nič gotovega. Bolgari imajo izborne vojskovodje, dobro izvežbano armado in tudi glede števila vojakov nadkrijujejo združene Srbe in Grke. Srbi pa imajo izborno artiljerijo, ki je v vojski proti Turkom na mnogih bojiščih, posebno pa pri Odrinu, odločila zmago. Poročila o dosedanjih bojih pri Štiplju in Ovčjem polju ter na jugu nad Solunom se glede uspeha bojevanja ne vjemajo. Bolgarska poročila, katera so bila tudi v zadnji vojski bolj resnična nego srbska ali grška, pravijo, da so se sicer vršili krvavi boji na več krajinah, a da so bili večinoma Srbi tepeni, posebno na Ovčjem polju.

Položaj na bojišču.

V istini se je začela vojska med balkanskimi zavezniki dne 24. junija z večimi krvavimi sponjadi pri Zletovem med Bolgari in Srbi ter severno od Soluna v bližini Seresa med Bolgari in Grki. Toda vse je mislilo, in menda zavezniki sami, da se bo še na ta ali oni način vzdržal mir. Resnejše je postal razmerje med Bolgari in Grki z dogodki dne 30. junija, ko so Grki prisilili vojaško posadko v Solunu, da jim je izročila svoje orožje. S tem je nastopilo med Grki in Bolgari bojno razmerje, čeprav je grški poslanik v Sofiji še komaj dne 5. julija zapustil Bolgarijo.

Bojevanje med Grki in Bolgari se je dosedaj razvijalo tako: Bulgari so se venomer umikali. Bolgarska poročila so pravila, da namenoma, ker hočejo izvabiti Grke iz njihovih utrjenih stališč ter jih izvabiti tja, kjer bodo razmere za Bolgare najugodnejše. Verjetno je to poročilo, kajti zadnje dni imajo Bulgari nasproti Grkom zelo malo vojaštva. Znano je, da je general Ivanov, ki poveljuje bolgarskim četam nasproti Grkom, v brzem pohodu odkorakal z večjimi četami proti Stiplju, kjer je ravno njegov dohod pridobil Bolgarom tako velikanske uspehe. Grška poročila pa poročajo, da slavijo grške čete zmago za zmago nad Bulgari ter da nevzdržno in z navdušenjem prodirajo proti severu, proti Bolgariji. Ako so bolgarska poročila resnična, potem Grki nevede korakajo Bolgarom v past.

Vojška med Srbi in Bulgari, četudi začetkomav obliki manjših spopadov, traja od 24. junija z dogodki pri Zletovu (nad Stipljem). Niti Srbi, niti Bulgari, niso imeli v tem ozemlju svoje glavne moči, ampak Srbi med Pirotom in Nišem, Bulgari med Sofijo in Caribrodom. Toda vsled neprestanih spopadov so Srbi in Bulgari primaknili toliko čet proti jugu, da imajo sedaj tam na obeh straneh večino svoje armade. Namen srbskih vojskovodij je bil očividno, vdreti na jugu na bolgarska tla ter korakati proti Sofiji, kjer bi prišla tudi severna srbska armada na pomoč. In res dne 4. julija so vdrtle prve srbske čete na bolgarsko ozemlje pri Küstendilu. Toda veselje je trajalo le malo časa. Ko so prvi srbski vojaki stopili na bolgarsko ozemlje, smatrala je bolgarska vlada, da je s tem napovedana vojska in bolgarska armada je dobila povelje, da prodira na celi črti. Med velikanskimi izgubami, osobito na južnem Ovčjem polju, so bile srbske čete strašno tepene in sedaj se umikajo proti Skoplju. Iz poročil je posneti, da teh porazov ni krivo srbsko vojaštvo, kajti hrabri so kakor Bulgari, ampak manjša nadarjenost srbskih vojskovodij, katere bolgarski poveljniki daleč nadkriljujejo. Ti razpostavljam svoje čete kakor na šahovi deski, dobro premišljeno in vse z ozirom na končne uspehe.

Bolgarski poveljniki zasledujejo očividno namen, da izrinejo srbsko armado iz onih krajev Makedonije, ki gredo po pogodbi Bolgarom, da jih kje pri Skoplju pošteno natepejo in potem korakajo v Niš, drugo glavno mesto Srbije, kjer se združijo s severnimi bolgarskimi četami ter tam narekujejo Srbom mirovne pogoje. In res so že začele bolgarsko čete na severu vdirati v srbsko ozemlje, in sicer najseverneje pri Zaječarju, kjer so imeli Bolgari zmagovit spopad s Srbi, ter pri Trnu, koje čete bodo šle ali proti Vranji glavnemu bolgarski armadi na pomoč, ali če tega ne bo več treba, koj proti Nišu.

Toda med tem se že slišijo glasovi o mirovnih pogajanjih in zato je mogoče, da vojska ne bo do konca izvojavana. V Belgradu vlada radi neprestanih neuspehov velika potrstost.

Politično ozračje.

Rusija in ž njo Francija ter Anglija želijo, da hodijo vsi balkanski zavezniki, Bolgari, Srbi in Grki, v svetovno-političnih zadevah ž njimi roko v roki, ne pa s trozvezo, Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Zato je ruski skupini velesil skrajno neljubo, da je nastala vojska med zavezniki. Ker je med balkanskimi državami Bolgarija največja in se je bilo batiti, da z Makedonijo postane še večja in samostalnejša, zato je Rusija podpirala in še podpira vedno Srbijo in Grško proti Bolgariji. Najprej je nahujskala Rumunijo proti Bolgariji, zadnje dni se ji je posrečilo dobiti tudi Turčijo na svojo stran. Turčija je že naznanila Bolgariji, da morajo bolgarske čete takoj zapustiti mesto Rodošto, sicer bo Turčija posegla z orožjem vmes.

Trozveza pa dela na to, da odtrga katerosibodi balkanskih držav od rusko-francosko-angleške zveze in za to ji je bila sedaj naravnost ponujena priložnost, da se postavi ob stran Bolgarije. Avstria pomirjuje Rumunijo ter posreduje pri Bolgarih, da še dajo Rumunom nekaj zemlje mirnim potom, Italija se zadnje dni trudi pri Turčiji. Le Nemčija stoji tudi v tem oziru mirno ob strani. Pravijo celo, da hujška kakor Rusija, Rumune proti Bolgarom. Boji se namreč, da bi si Bolgarija in Avstria razdelili Srbijo in četudi Bolgarom ni nevošljiva, nam ne privošči nobenega koša jugoslovanske zemlje več, kajti Avstria je Nemčiji že itak preveč slovanskih.

Zadnji neuspehi srbske armade so naredili v Belgradu globok vtis in vzbudili željo po miru. Srbi so začeli uvidevati, da jih Bolgari nadkrilujejo. Vrhу tega pa trezni Srbi, med katere spada tudi ministrski predsednik Pašić, itak niso hoteli vojske, kajti bolgarska zahteva, naj se drži pogodba, se jim je zdela opravičena. V krajih namreč, katere bi vročekrvni Srbi radi dobili proti pogodbji, prebiva bolgarsko prebivalstvo.

Najbolj krvavi boji so se vršili pretečene dni v ozemlju okrog Ovčjega polja, ki leži na severu Makedonije med Skopljem, Velesom, Stipljem in Küstendilom. Glavna srbska armada, ki se je zbirala okrog Skoplja, je štela 120.000 mož. Njej je stala nasproti druga bolgarska armada v skupni moči 90.000 mož. En del te armade se je zbiral v bližini Küstendila, drugi pa v okrožju Stiplje-Kočana. Že zadnjič smo poročali, da so se iz prvotnih malih prask ob Zletovu razvili večji boji, iz katerih so izšli Bolgari kot zmagovalci. Zadnje dni poprejšnjega tedna se je razvila na južnem robu Ovčjega polja ob reki Bregalnica, ki se nižje Velesa izliva v Vardar, velika bitka, ki se je končala z zmago Bolgarov.

Bolgarska glavna armada, ki je štela do 80.000 mož, je stala v črti Stiplje-Zletovo. Levo bolgarsko krilo je prekoračilo Vardar pri Krivolaku, desno pa se je pri Ozegovi planini ob makedonsko-bolgarski meji pomikalo naprej proti zahodu. Središče srbske armade je prodiralo na južnem koncu Ovčjega polja proti Stiplju. Bolgarsko središče se je prve dni, boreč se s Srbi, umikalo proti Kočani in Radovisti, levo krilo pa je prodiralo ob Vardarju naprej, desno krilo ob Ozegovi planini se je tudi pomikalo čez Krivo Pa-lanko in Kratovo proti zahodu. S to razvrstitvijo bojnih čet je tvorila bolgarska armada polkrog, podoben velikemu lijaku. Srbom je bila na ta način nastavljena past.

Dne 4. t. m. je bolgarsko središče ob reki Bre-galnici nənadoma z vso silo napadlo srbsko središče in pritiskalo s takim junaštvom naprej, da je bilo srbsko središče naenkrat razbito in potisnjeno čez Ovčje polje nazaj do gore Bereketli. Borba je bila strahovita. Srbska brigada, ki je obstajala iz 3., 4. in 11. pešpolka, je bila kljub pomoči od srbske artilerije po bolgarskem navalu popolnoma uničena. Prodiranje bolgarskega središča je bilo tako silovito, da sta obe srbski krili izgubili zvezo z glavno armado.

Desno krilo oč Vardarju, takozvana timoška divizija (moštvo te divizije je zbrano iz okrožja ob reki Timok ob bolgarsko-srbski meji), ki je štela 15.000 mož, je bila naenkrat obkoljena od vseh strani od bolgarskih čet. Divizija, ki je znana vsled svojega junaštva izza prejšnje vojske, se je branila z neprimernim junaštvom, da bi se rešila. A ves napor srbskih junakov je bil zastonj! Bolgari so pritiskali od vseh strani in so celo brigado popolnoma pobili. Samo 35 častnikov in 4000 mož je ostalo pri življenu. Druga srbska brigada, ki je hitela timoški diviziji na pomoč, je bila istotako razpršena na vse strani. Na bližnjih višinah gore Klišeli je srbski generalni štab in prestolonaslednik Aleksander bil priča pogina junaške srbske timoške divizije. Bolgari so uničili timoško divizijo največ z bajonetnimi napadi. Čuden slučaj je, da je nemila usoda zadela ravno timoško divizijo, katera je ramo ob rami se borila pri Odrinu z bolgarskimi četami pri zavzetju Odrina. K temu bolgarskemu uspehu so veliko pripomogle makedonske prostovoljne čete, ki so se zbrale iz okrožij Debar, Škopanje in Kumanovo. Največ je pa k temu bolgarskemu uspehu pripomogel bolgarski general Ivanov, poveljnik bolgarske armade proti Grkom, kateri je z dvema brigadama v naglem pohodu prihitel iz Strumice proti Krivolaku ter tako zapečatil usodo cele srbske timoške divizije.

Levo srbsko krilo, obstoječe iz takozvane moravske divizije (se sestavlja iz okrožja reke Morave) je prodiralo do Sultan-tepe. Ker se je pa moralno srbsko središče umakniti proti severo-zahodu, je prišla tudi ta divizija v skrajno nevaren položaj. Udreti je namreč hotela po cesti proti Küstendilu, a ker se je s prodiranjem prenaglila, je izgubila zvezo s srbskim središčem in je bila od treh strani obkoljena. Bolgarske čete so na njo hudo pritiskale. Boj je bil strašen; končal se je s popolnim porazom cele srbske moravske divizije. Ostanki razbite divizije so zbežali v popolnem neredu čez Kratovo proti Skoplju. Položaj srbske armade na makedonskem bojišču je opasan. Njeno desno krilo se je umaknilo iz Velesa, ki so ga zasedli Bolgari, srbsko središče se umika proti Skopljiju in Kumanovem, celemu levemu srbskemu krilu pa preti obkoljenje, če se ne umakne pravočasno proti Skopljiju.

Srbska moravska in timoška divizija.

Že uvodoma smo poročali, da je desno srbsko krilo, v katerem je bila tudi cela srbska takozvana moravska divizija, nameravalo udreti preko Sultantepe v Küstendil v Bolgariji. V tem neprestanem prodiranju se je oddaljila ta divizija preveč od svojega središča ter je izgubila že njim zvezo. Od treh strani so pritisnili na njo Bolgari, razbita je bila popolnoma. Ostanki razbite divizije so se morali umakniti v noči od sobote (5. julija) na nedeljo proti Kumanovem. Razbito srbsko moravsko divizijo, obstoječo iz polkov 3., 4., 11. in 17. še prištevali k najboljšim srbskim četam. Vest o tem srbskem porazu je učinkovala v Belgradu naravnost strahovito. Od 12.000 mož, ki jih je štela moravska divizija, jih je bilo vjetih 3000, na bojišču pa je obležalo mrtvih in ranjenih nad 5000 mož. V dolgih vlakih so pripeljali ogromno število ranjencev v Belgrad.

Poraz druge srbske divizije, takozvane timoške divizije, se je izvršil istočasno in je bil istotako uničuo. Divizija, ki je štela 15.000 mož, je prodirala od reke Bregalnice proti mestu Krivolak, da pade v hrabet levemu bolgarskemu krilu. Toda delala je račun brez zmagoščavnega bolgarskega generala Ivanova, ki je zapovedoval bolgarski armadi proti Grkom. Dva dni, noč in dan, brez vsakega odmora, je korakal z dvema brigadama proti Krivolaku, kjer je trčil v srbsko timoško divizijo. V tem hipu so pritisnili na njo od severne strani tudi oddelki bolgarskega središča ter levo bolgarsko krilo, in cela timoška divizija je bila v pasti, iz katere ni bilo več rešitve. Srbi so se borili kot levi. Timoška divizija, ponos srbske armade, ki je pokazala v številnih bojih, napisled pri zavzetju Odrina, čine junaštva in hrabrosti, je bila od vseh strani zajeta. Od vseh 15.000 mož je komaj 4000 mož ostalo pri življenu, ki so s 35 častniki vred izročili Bolgarom orožje in le nekaj sto mož je prebredo deročo reko Vardar ter se rešilo onkraj Vardarja. Srbi so izgubili 6 večjih poljskih topov, 27 brzostrelnih topov ter 6 strojnih pušk, 6 mitraljez, 16 vozov z

vojaško municijo ter 100 vozov z drugimi vojaškimi potreboščinami in živili.

V soboto ob 4. uri popoldne je bilo konec srbske timoške divizije. V Belgradu vlada silna potrost in nekateri listi že pišejo, da bi nehal ta bratomorni boj.

Pot do Niša.

Bolgari hočejo očvidno v Niš ter odrezati glavni srbski armadi na jugu med Skopljem in Kumanovem vsako zvezo z domovino. Da si zavarujejo hrbet, začeli so napadati srbske čete severno od Niša. Posrečilo se jim je zavzeti Zaječar ter razkropiti severno srbsko armado, tako, da so deli te armade prihiteli celo do Donave. Brzjavne zvezze z drugimi srbskimi kraji so pretrgane. Nekoliko nižje prodriajo ob reki Timok druge bolgarske čete proti Nišu. Na prelazu sv. Nikolaja je prišlo do bitke, v kateri so zmagali Bolgari. Južno od srbskega mesta Pirotja prodira tretja bolgarska četa proti Vranji, da bržkone pretrga Srbom zvezo z Nišem, ter, ako bo potrebno, priskoči glavni bolgarski armadi na pomoč, ko se pri Skoplju-Kumanovem vname glavna in odločilna bitka med Srbi in Bolgari.

Bolgarsko-grško bojišče.

Severno od Soluna, med Gjevgijeljem, Dorjanom in Seresom, se vrše boji med južno bolgarsko armado, ki ji poveljuje general Ivanov, zmagovalec pri Odrinu, in med Grki. Na tem bojišču so Bolgari umikajo. Kakor je posneti iz bolgarskih poročil, hočejo Bolgari z umikanjem Grke zvabiti dalje v Makedonijo, da jih potem primejo od treh strani.

Dne 3. julija in naslednje dni se je vršil ob železnici, ki veže Solun preko Seresa z Dedeagačem, večji boj. Po poročilih iz grškega tabora se je posrečilo Grkom osvojiti bolgarsko postojanko Kilkiš. Boj je trajal 3 dni. Na levem grškem krilu so Grki zavzeli tudi bolgarsko utrdbo Gjevgjeli. Bolgari so se pred grško pomočjo umaknili na vzhodni breg reke Vardar. Pri teh bojih so zajeli Grki bolgarsko stotnijo

200 mož. Predno so Bolgari zapustili Gjevgjeli, razstrelili so železniški most čez Malo Reko. Dne 5. t. m. se je vršil dokaj krvav boj za bolgarsko utrjeno postojanko Dorjan, katero so Grki po daljšem boju zavzeli. Grki so tukaj vjeli 150 bolgarskih vojakov. Tudi na desnem krilu je prodirala grška armada zmagovalno naprej. Grki so napadli Ligovani in Lagani ob cesti, ki vodi iz Soluna v Seres in bolgarske čete so se zopet umaknile. Na skrajnem desnem krilu nižje Seresa so grške čete zasedle tudi mesto Nigrita. Bolgari so mesto poprej začgali. Kakor je posneti iz grških poročil, se Bolgari grškim napadom niso mnogo ustavliali, ker poročila izkazujo le malo število mrtvih in ranjenih. Bolgari imajo očvidno namen, da bodo prodrle grške čete dalje proti severu, da jih primejo od vzhoda (od Tahinjskega jezera), od severa in zahoda od Strumice. Vrh u tega je general Ivanov z večjim oddelkom vojaštva odšel na Ovče polje tamoznji bolgarski armadi na pomoč.

Velika žalost v Belgradu.

Da je bila timoška divizija, ki je veljala za najboljšo in najhrabrejšo srbsko divizijo, potolčena in vjetra, je naredilo v Belgradu veliko žalost. Prejšnje veselje nad vsakim ugodnim poročilom je popolnoma izostalo, nad prebivalstvo je legla potrost. Turška vojska ni zahtevala toliko žrtev kot sedanja. Umrlih in ranjenih se steje že nad 15.000. Zdravnikov primanjkuje. Ranjeni ležijo po dva v eni postelji. Bolnišnice so prepuno, sedaj se kopališča in gledališča prirejajo za sprejem ranjencev. Vladni list „Samouprava“ svare druge liste, naj bodo previdnejši v objavljanju o dogodkih na bojišču in naj ne poročajo vedno le o srbskih zmagah. Ministrski predsednik Pašić že imel daljši pogovor z ruskim poslanikom Hartwigom, in sicer kakor bolgarski listi menijo, mu je izrazil željo, da se kmalu sklene mir. Srbija je bila prisiljena vsled dosedanjih neuspehov, da je poklicala vse osebe od 16 do 60 let pod orožje. Tudi to ni ostalo brez mučnega utisa na ljudstvo.

Prinašamo majhen zemljevid, da si naši čitatelji lažje predstavljajo dogodke na sedanjih balkanskih bojiščih. Grško-bolgarsko bojišče leži severno od Soluna (na zemljevidu Saloniki). Grki so prodri že do Seresa, Nevrekopa in Strumice. Vsi drugi v grško-bolgarski vojski imenovani kraji ležijo med temi tremi kraji.

Glavno srbsko-bolgarsko bojišče je okoli Štiplja (Istip). Po zadnjih poročilih se umikajo srbske čete proti Skoplju (Üsküb) in Kumanovem. Na zemljevidu je tudi Küstendil (Kostendil), kamor so prodri Srbi, a bili pozneje zopet nagnani. Ovče polje leži med Küstendilom in Štipljem in severni obronki Ovčjega polja se imenuje Ozegova planina.

Zaječar leži na severu ob srbsko bolgarski meji in sicer nad Knježevcem, ki se nahaja na zemljevidu. Južno od Caribroda leži Trn in jugozahodno od Trna mesto Vranja ob železnici v Nišu.

Politični ogled.

Slovensko-Hrvaško. Prihodnjo nedeljo, dne 13. julija, se vrši na Goriškem volitev za splošno skupino v deželnem zboru. Slovenski del dežele voli 3 poslance in italijanski z mestom Gorico vred tudi 3. Kakor smo že zadnjič poročali, je prišlo v Slovenski Ljudski Stranki do hudega razpora. Stara in nova struja se borita med seboj za prvenstvo. Agitacija je na obeh straneh zelo živahnata. Katera struja bo izšla kot zmagovalka iz volilge boja, se sedaj še ne da reči. — Pod novim deželnim predsednikom se koroškim Slovencem ne godi nič boljše kot poprej, ko je vladal znani baron Hein. Vlada jih pritska in skuša zadrževati vsako narodno napredovanje. Dne 29. junija so imeli Orli iz Št. Janža izlet v Sveče v Rožni dolini; napravljeni so bili napol v kroju, napol v navadni (civilni) obleki s klobuki na glavi. Kljub temu pa je c. kr. žendarmerija po navodilu c. kr. okrajnega glavarstva prijela Orle in jih zaprla. Tako se po-

stopa na Koroškem s Slovenci, ki so bili že od nekdaj s celim srcem zvesto udani Avstriji in cesarju. Nemci in nemškutarje pa vlada ščiti, kolikor se le da. Slovenski liberalci s svojim sokolstvom nič ne silijo na Koroško, ker se bojijo boja z vladom. Nastopajo le tam, kjer je treba med Slovenci narediti razpor, seveda na veliko veselje Nemcov. — 12 slovenskih deželnih poslancev v tržaškem deželnem zboru je ustanovilo Slovenski klub. Načelnik mu je državni poslaneč dr. Otokar Ribar. — V Hrvatski stranki prava so si pristaši dr. Mile Starčeviča, ki so se ločili od takozvanih čistih pravašev Frankove struje, ustanovili svoje lastno glasilo „Hrvat“. Madžaronska vlada ga je začela že preganjati. V pretečenem tednu ga je državni pravdinstvo zaplenilo v eni številki na 46 mestih.

Gornje Avstrijsko. Krščanska stranka na Gornjem Avstrijskem vedno lepše napreduje. Kmečko in mestno prebivalstvo je združeno v močne krščanske politične in nepolitične organizacije. Uspeh teh organizacij se je zopet pokazal pri nadomestni volitvi za deželnim zbor v mestni skupini Vöcklabruck. Krščanski socialec Pichler je premagal liberalca Obermaierja z

510 proti 484 glasovom. Dosedaj so zmagovali v tem okraju vedno liberalci, kateri se sedaj radi propada silovito jezijo. Tudi štajerski Slovenci, pristaši Slovenske Ljudske Stranke, se ne smemo zadovoljiti samo s kmečkimi občinami, ampak mi moramo z vsemi silami delati tudi na to, da bo krščanski in narodni duh v naših mestih premagal gnili liberalizem in nemškutarstvo. — Gornjeavstrijski deželnim zbor že poldružno leta ne more delovati, ker se liberalni Nemci protivijo, spremembni volilnega reda za občinske volitve, po katerebi bi nižji stanovi prišli do večje pravice.

Ceško. Vlada je opustila namero, upostaviti na Češkem mesto deželnega odbora upravno komisijo. Nemci se nameč odločno protivijo, da bi bilo v tej komisiji 5 Čehov in samo 3 Nemci, kakor se je nameravalo, povrh bi bil pa še predsednik princ Lobkovic Čehom bolj prijazen kot Nemcem. Nemci tudi nočejo priupustiti, da bi se deželne doklade zvišale za 10%. Dež. odbor bo torej deloval naprej in najemal posojila, da pokrije nujne tekoče stroške. Vsekako pa bo tega čudnega liberalnega gospodarstva na Češkem skoro konec. Deželi so liberalci, ki imajo v nemškem

kakor v českem taboru prvo besedo, napravili zadnji 2 leti nad 100 milijonov krov dolga. Liberalci so res povsod zapravljevali narodnega premoženja. — Češki Nemci postajajo vedno bolj nestrpnii. Več mest zahteva od vojne uprave, da naj premestijo slovanske vojaške posadke iz nemških mest, ker jim ne ugaja slovansko govorjenje in petje. Nestrpneži!

— **Galicija.** V tej deželi imajo sedaj volilni boj za deželni zbor. Glavna borba se vrši med strankami, ki hočejo spremembo deželnozbornskega volilnega reda v liberalnem duhu in strankami, katere odločeno nasprotujejo volilni izpreamembji, ki bi škodovala katoličanom. V kmečki skupini so stranke, ki so za volilno preosnovno v zvezi z Rusimi, dobile 49, nasprotne stranke pa 25 mandatov. Rusini so imeli v volilnem boju srečo. Vzeli so Poljakom 10 mandatov, starorusinom in radikalcem pa 3, tako, da so si priborili skupno 13 mandatov. Med Poljaki so liberalne stranke mnogo izgubile. Novoustanovljena Krščanska Ljudska Zveza je dobila v prvem boju 11 poslancev. Pri volitvi v mestni skupini so stranke večinoma obdržale svoje mandate. Narodni demokratje so dobili 13 (poprej 15), Vsepoljaki 5 (poprej 5), razne druge stranke pa po 1 mandatu.

— **Italija.** Italijanski kralj Viktor Emanuel je s kraljico Heleno obiskal pretečeni teden nemškega cesarja viljemja v Kielu na Nemškem. Italijanskega kralja je spremljal zunanjji minister Di Gugliano. Sestanek je imel gotovo političen namen, posebno glede na zmede na Balkanu. Kakor je videti, Nemčija vedno na tihem ruje proti Avstriji in njenim državnikom. Nedavno sta bila v Berolini ruski car in angleški kralj, sedaj pa je imel Viljem politični sestanek še tudi z italijanskim kraljem. Avstria pa, ki je bila vedno zvesta na strani Nemčije, je osamljena. Italijanska kraljeva dvojica je obiskala tudi norveškega kralja v Štokholmu. — V Afriki se Italijanom še vedno ne goodi posebno dobro. V Tripolitaniji, posebno pa Cirenaiki, se domači arabski rođovi postavljajo Italijanom po robu. Pretečeni teden so bile italijanske čete zopet močno tepe.

— **Nizozemsko.** Kakor smo že v zadnji številki poročali, so pri volitvah v državnem zboru zmagali združeni liberalci in socialni demokratje proti krščanski stranki, v kateri so združeni katoličani in zmerni protestantje. Glavni vzrok propada je pripisovati strastni hujskariji liberalcev in socialnih demokratov proti katoličanom. Da bi mirne protestante odvrnili od katoliške stranke, so nasprotne stranke izzvale versko sovraštvo med katoličani in vernimi protestanti. Liberalni listi so pisali o „strašni rimski nevarnosti“ in so posebno pri ožjih volitvah kričali: „Proč s krščansko vlado! Volite proti krščanskim socialno-demokratskim kandidatim!“ Nasprotno pa so krščanski volilni odbori priporočali svojim volilcem, naj volijo pri ožjih volitvah proti socialnim demokratom liberalcem. Vsled liberalno-socialnodemokratske zmage je odstopila doseganja krščanska vlada. Liberalci pa brez socialnih demokratov ne morejo sestaviti ministrstva, ker so preslabi. Poroča se, da namerava kraljica socialno-demokratskemu voditelju Tröllstru poveriti sestavo novega ministrstva. Vsekako pa se tudi liberalno-socialnodemokraska vlada ne bo mogla dolgo držati, ker ima v državnem zboru komaj 10 glasov večine nad krščanskimi strankami.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.
13. nedelja: 9. po Binkoštih; Marjeta, devica in mučenica.
14. pondeljek: Bonaventura, škof; Just, mučenec.
15. torek: Henrik I., cesar; Vladimir, kralj.
16. sreda: Škapulirska Devica Marija Karmelska.
17. četrtek: Aleš, spoznavalec; Generaz, mučenec.
18. petek: Kamil Lel, spozn.; Friderik, škof.
19. sobota: Vincencij Pavlanski, spozn.; Maksina, devica.

* **Osebna vest.** Č. g. dr. Matija Slavič, bogoslovni profesor v Mariboru, je danes odpotoval čez Egipt v Arabijo, Palestino in Sirijo.

Iz učiteljske službe. Na trirazrednici v Št. Ilju v Slov. goricah, drugi plačilni razred, je oddati mesto učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 22. julija 1913.

Iz finančne službe. Davčni pristavi Anton Kunej, Vincenc Gal in Anton Hödl so imenovani davčnim oficijalom.

* **Iz srednješolske službe.** Suplent (začasnji učitelj) na mariborski državni gimnaziji, Karl Tribnik, je imenovan za stalnega učitelja istotam. Za učitelja na celjski državni gimnaziji je imenovan Adolf Zelenka, realčni učitelj na Dunaju.

Salezijanci imajo za svoj naraščaj redovne šole v novem veržejskem zavodu. Letos otvoriti družba poseben pripravljalni tečaj v slovenskem jeziku. — Mlaščenci, ki niso prestari in bi že želeli bolje poznati salezijanski poklic, naj se obrnejo na vodstvo Marijanšča v Veržeju, pošta Križevci, Stajersko.

* **Zupnijo** Sv. Marjeti na Polzeli je dobil č. g. Ivan Jodl, župnik pri Sv. Andražu poleg Velenja.

* **Katoliški shod v Ljubljani.** Le še mesec dni nas loči od veličastnih priredb katoliškega shoda v Ljubljani. Treba se je sedaj hitro pripravljati po vseh naših župnih, po vseh naših društvih. Bratje Hrvati se pripravljajo na katoliški shod v Ljubljani z velikim posebnim vlakom. Spremljali jih bodo njihovi škofovi. Čeli pridejo tudi s posebnim vlakom; tudi Poljaki živahnno agitirajo za udeležbo na katoliškem shodu. Posebno veličasten bo prizor na Kongresnem trgu, kjer

bo zbrana pri sv. maši vsa množica in kjer se bode slovensko in hrvaško ljudstvo na čelu svojih škofov posvetilo Brezmadežni. Zato se pa dvignimo vsi, da bomo navzoči pri tem slovesnem, zgodovinskem trenotku! Po slovesni posvetitvi Brezmadežne bo mogočna manifestacija slovenskega in hrvaškega ljudstva za sivilasega nam vladarja, ki praznuje letos 65letnico svojega vladanja. 100 let je letos, odkar smo prišli od Francozov nazaj pod avstrijskega Orla, zato je ta trenutek najprimernejši, da damo duška staro slovenski zvestobi do avstrijskega prestola. Vsak naj se torej potrudi, da bo vse to kar najbolj slovesno. Posebno prosimo, da pride kar največ narodnih noš! To mora biti obenem tudi prava, velika slavnost naših prekrasnih narodnih noš! Še mesec dni imamo čas za podrobne priprave — če vse v vsaki župniji store, kar jim je mogoče, bo o katoliškem shodu v Ljubljani govoril svet!

* **Na katoliški shod!** Župni uradi imajo že vsi v rokah zglastilnice za katoliški shod. Nemudoma oglasite svojo udeležbo pri župnih uradilih. Vstopnica h glavni manifestacijski in k telovadbi Orlov v nedeljo, dne 24. avgusta, velja 1 K. Tudi društva naj svojo udeležbo naznanjajo potom župnih uradov. Povsod agitirajte za največjo udeležbo!

* **Iz štajerčjanskega tabora.** Zopet eden. Visok obisk pri štajerčjanskem županu Koserju v Spodnjem Gasteraju. Pravljio, da visoki ljudje radi občujejo z visokimi gospodi. Tudi pri županu Koserju se je navedal na obisk visok gospod od deželnega odbora iz daljnega nemškega Grada. Tam gori so namreč izvedeli, da v Spodnjem Gasteraju ne „štima“ dežurne strune šolskih dokladov, ki jih spodnjegasterajska občina pobira od ljudstva potom osebnega iztirjevanja. In visoki gospod od deželnega odbora je dne 19. junija temeljito pregledal pokvarjeni šolsko-dokladni inštrument vprilo Koserja in krajošolskega načelnika g. Krajnca, ki je bil k reviziji povabljen, da poroča, kako „vestno in natančno“ mu je Koser izplačeval krvatu zasluzene prispevke svojih občanov. In revizija je dognala, da je manjkoval teh preklicanih strun na inštrumentu samo za 2185 K 34 vin., ki jih je g. Koser tekom let od ljudstva prejemal, pa jih go-tovo iz „pozabljalosti“ ni izročil na pristojno mesto. Dasi je bil Koser o reviziji obveščen in je imel časa skoro 14 dni in so še v zadnjem trenočku, Bog ve od kod vse, letale krone skupaj, je vendar spravil in dobil komaj 1600 K, ki jih je moral vprilo komisarja izročiti načelniku krajevne šolskega sveta. Za ostalih 585 K so odpovedali vsi Koserjevi žepi in mora „vestni“ gospod Koser ta znesek poravnati tekom enega meseca, seveda z zaostalimi obrestmi vred od 2 let. Vemo, da so ta odkritja silno neljuba Koserju, a Koser naj tudi ve, da ima vsak davkoplaćevalec pravico, da zahteva, da se njegov prispevek v primernem času izroči kamor spada. Vsi drugi pa, ki so redno prispevali ta šolski davek, pa so gotovo veseli, da je to početje prišlo na dan. Ali ne ve Koser, kako se imenuje tako početje, ako kdo nevestno gospodari s tujim denarjem? Ni čuda, če je bil na dan revizije „ganz nervös“. Saj mu je komisar zabrusil v obraz, da je vsak župan nerozen (razburjen), ko se vrši neljuba revizija. Mi pa bodo skrbeli, da bodo pripravili Koserju še dosti zmedenosti.

* **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. I. Vlak gre iz Celja.

Vozni red in cene so sledеči:

Iz Celja	ob 8. ur	10 minut	Cena: III. razred.	II. razred.
Iz Laškega	" 8.	" 28	K 680	K 11—
Iz Rim. Toplic	" 8.	" 33	" 660	" 10—
Iz Zid. mosta	" 8.	" 48	" 620	" 9—
Iz Hrastnika	" 8.	" 59	" 6—	" 850
Iz Trbovelj	" 9.	" 7	" 6—	" 850
Ljubljana dohod	" 10.	" 20	—	—
Otočje dohod	" 11.	" 47	—	—

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak gre nazaj iz postaje Lesce, tako, da bodo romarji še lahko na Bled in potem v Lescah vstopili na vlak.

Celjski vlak vozi nazaj po tem-večnem redu:

Iz Lesc	gre	ob 2. ur	22 minut	popoldne
Iz Otočje	pride	" 2	" 35	" "
V Ljubljano	pride	" 3.	" 34	" "
Iz Zidanmost	gre	" 3.	" 45	" "
V Celje	pride	" 5.	" 4	" "

Romarji imajo nazaj grede zvezo iz Celja v Savinjsko dolino. Kart, s katerimi bi se lahko nazaj grede enkrat izstopilo, nimamo nobenih na razpolago. Za otroke do 4 let je vožnja prosta, za otroke nad 4 leta je plačati celo karto. Karte bomo od železnice dobili še le v četrtek. Razposlali jih bomo takoj v četrtek, zato naj romarji v petek in soboto gotovo vprašajo na poštah za kartu. Poprij jih ni treba reklamirati. Enkrat odposlane karte se ne v zameno več nazažaj. Na vlagu se karte ne bodo dobile. Karte se naročijo in denar naj se pošlje edino na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5. V Mariboru se karte lahko kupijo v tiskarni sv. Cirila. Karte se posljejo izključno samotistim, ki pošljajo denar.

Romarje opozarjam, da naj kart ne pozabijo doma in da jih ne izgubijo, ker odbor nikomur ne more povrniti izgubljene karte.

P. n. gospode dušne pastirje, ki se bodo romarja udeležili, prosimo, da nam po dopisnicu to javi-

jo, da jim priskrbimo prenočišče. Torej pa na svinjenje!

Mariborskega vlaka k Mariji Pomagaj ne bo! POZOR! Tistem romarjem, ki so se hoteli peljati k Mariji Pomagaj z mariborskim vlakom, naznanjam, da se je mariborski vlak odpovedal, ker se ni oglasilo zadostno število romarjev. Tisti, ki so denar že poslali, ga bodo po nakaznici zoper dobili nazaj. Ako hočejo, se lahko pridružijo celjskemu vlaku, za katerega bodo dobili karto še v pondeljek zjutraj v Celju. Romarski odbor.

* **Sokoli -- na bernji!** Koliko je gromel pred par leti dr. Kukovec proti bernji in ves liberalni tabor je vpil ž njim, a danes vidimo njegove najzvesteše oprode, Sokole, same na bernji, kakor razvidijo naši čitatelji iz dopisa Smartno pri Slov. Gradcu. Sokoli hodijo po bernjo, da lahko uprizorijo veselico. Pridejo tudi h preklicanim klerikalcem, kajti pri pivu in vinu tudi klerikalni denar nima duha. Živila sokolska bisaga!

* **Sokolsko viteštvu.** Češki listi poročajo, da so Sokoli napadli katoliške Orle v Dobromelici, ker so se udeležili procesije sv. Rešnjega Telesa. Sokoli so jih obmetavali s kamenjem ter jim zaprli pot. Vrli češki Orli so bili do krv telesno poškodovani in njihove oblike raztrgane.

* **Prusi pridejo.** Da naši nemškutarji res delajo za protestantske Pruse, glejte dokaza! Okoli 15. septembra pride, kakor poročajo nemški listi, posebna družba Prusov v naše dvojezične kraje, da si ogledajo napredovanje nemščine in protestantstva. Prijejo pa v Št. Ilj, Maribor, Celje, Ljubljano, Kočevje, Postojno, Opatijo, Puli, Trst, Bled, Belo peč, Trbiž, Beljak, Celovec, Rožno dolino, Železno Kapljo. Nemškutarji se že pripravljajo na sprejem. Menda ne bo škodilo, da se tudi Slovenci pripravimo. Za naše nemškutarje mora biti ta obisk ponizevalen, kajti sedaj, ko jih prihajajo njihov gospodje inšpicirat, lahko uvidijo, da so res sami hlapci — protestantovskih Prusov.

* **Ne potrebujemo.** V liberalnem taboru je zopet prišla stara laž na površje, da dobivamo od Slovenske Straže denarno podporo. Čemu naj jo neki potrebujemo? Mi ne delamo z dolgov, ampak nam hvala Bogu vsako leto še toliko ostane, da bi lahko plačali vse dolgove liberalnih in slogaških štajerskih časnikov ter še jetičnim posojilnicam liberalcev dali lepo vlogo. Pač pa je res, da gremo mi Slovenski Straži rade volje in vsepovsod na roko in četudi moramo pri tem doprinašati žrtve, ki postavljajo vse pojme liberalcev o narodni požrtvovalnosti v senco. Liberalni berači in zadolženci nam naj torej ne vsiljujejo več podpor, ki jih ne potrebujemo in ne rabimo.

* **Tuji med nami.** Nemško-napadalna Südmaraska naznanja, da je naselila med Slovenci 2 Virtemberžana, 1 Saksonce, 4 Nižjeavstrije, 2 Nemci iz Češkega, 1 Tirolca in 1 nemškega Moravana. Slovenski ljudje morajo za težake, hlapce in viničarje, nemški tuji pa zasedajo njihova posestva. Kmečko ljudstvo, ali ne vidiš svojih sovražnikov?

* **Slovenska kmetijska šola** v Št. Juriju ob južni železnici je izdala za 1. 1912 poročilo o svojem delovanju. Ker je v poročilu tudi mnogokaj za gospodarstvo zanimivega, bodo prinesle naše „Gospodarske Novice“ temeljito oceno.

* **Koledar Slovenske Kmečke Zveze.** Rok za nabiranje udov K. Z. in naročnikov na koledar se je podaljšal do 1. avgusta, ker še mnogi zaupniki niso vposlali nabiralnih pol. Za vzugled, kako je treba delati za našo organizacijo, naj bo vsem zaupnikom naš vrli zaupnik pri Sv. Juriju v Slov. gor., ki nam je vposlal nad 130 udov.

* **Tržno poročilo.** Hranilnice, posebno pa bogate banke, izvabljajo vedno več denarja v svoje blagajne. Obresti se vedno vzdigujejo, denar je dan za dnevom dražji. Listi, ki so v zvezi z velikimi denarnimi zavodi, poročajo, da se bo obrestna mera

vplačevanja po izplačilu kupnine. Za turško srečko izdan denar je tedaj varno nahranjen kot v hranilnici in se množi vsled njene od leta do leta naraščajoče kurzne vrednosti. Ugodni pogoj, da se zamore kumpina poravnati v mesečnih obrokih po samo K 4/75 in da naročnik zadobi izključno pravico do vseh dobitev, že po vplačilu prvega obroka, omogočuje pač vsakomur, nabaviti si to izborna srečko, s katero v srečnem slučaju že pri prihodnjem žrebanju dne 1. avgusta t. l. zmore zadeti 400.000 frankov. Vsa začeljena pojasnila daje in naročila sprejema za Slov. Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. Sprejemajo se tudi priglasila k nakupu srečk avstrijske države razredne loterije in dajo zanesljiva in točna zadevna pojasnila.

Mariborski okraj.

m Maribor. Konštantinova slavnost v bogoslovci. Ves katoliški svet praznuje letos važni in zgodovinsko pomenljiv dogodek, da je cesar Konštantin podaril sveti Cerkvi pred 16. stoletji versko svobodo in odlične pravice zastrand cerkvenega imetja. Tudi po Lavantinski škofiji odmeva veselo praznovanje v spomin onega odloka, ki je storil konec krvavemu pregajanju kristjanov prvih treh stoletij. Ne med poslednje, a med najodličnejše v celi vrsti raznovrstnih slovesnosti Konštantinovega jubileja moramo prištevati prireditev, ki se je vršila zadnjo nedeljo v mariborski bogoslovni. V krasno okrašeni in električno razsvetljeni pritlični dvorani se je zbralo s svojim prevzvišenim nadpastirjem lepo število ne le hišnih bogoslovnih gojencev, ampak tudi več odličnih gostov, med njimi vsi preč. gg. stolnega kapitelja. Vspored je imel govorniško-glasben značaj. Č. g. bogoslovec Alojzij Rezman je govoril latinsko o Kristusu-kralju, č. g. tretjeletnik Jakob Bohak je razpravljal o Kristusovem žezlu-križu, č. g. bogoslovec 4. leta, Franc Lukman, pa je živo slikal Kristusovo krono-trnje. Pevski zbor je pod vodstvom tretjeletnika Antona Somreka prav prikupljivo izvajal 4 latinske skladbe, ki so bile po svoji vsebinu tesno združene s posameznimi govorji. Po dovršenem sporedu smo z velikim zanimanjem poslušali navdušena, v izbranih besedah podana izvajanja preblagega nadpastirja. Prekrasno izbrane misli bi se dale spraviti v kakih 7 skupin. Začetek je bil posnet iz papeževega apostolskega pisma o napovedi splošnega Konštantinovega jubileja. S pogledom na križ bi naj vsi delali za čast in slavo Cerkve. Tedaj bomo smeli upati, da bodo ljudje vnovič uprli oči na križ ter v tem vzveličavnem znamenju premagali kakor zunanje krščanske sovražnike, tako tudi notranje neukročeno poželjenje srca. Potem je izrazil prevzvišeni govornik svoje veselje nad duhovitim sporedom in njegovo dobro izvršitvijo. Zahvalil se je zato ravnateljstvu kakor tudi izvršiteljem. Z ozirom na posamezne govore je pojasmil nekatere točke v novi luči, posebno Kristusa kot kralja v slavi, trpljenju in usmiljenju ter utrjevanju vero vanj, pa tudi vdanost in podložnost. Zunanje trpljenje se razoveda na križu, notranje pa v trnju. Prihodnji duhovniki naj bi notranje trpljenje nikar ne povečavali. Pač pa bi naj vdani sveti Cerkvi prosili Boga, da ohranja sv. Očeta in ljubljenega našega vladarja veri v prospeh. — Bližajoče počitnice bi naj porabili profesorji kakor slušatelji v dušni in telesni blagor. Ž višepastirskim blagoslovom se je končala spodbudna in poučljiva slavnost, ki je pričigala marsikateremu zvezdo-vodnico v prihodnjem dušno-pastirskem delovanju.

m Sv. Peter pri Mariboru. Veteranska cerkevna slavnost. — Smrtna kosa. — Kakor vsako leto, obhajali so tudi v nedeljo, dne 6. julija, veterani iz 1. 1866 svojo cerkveno pobožnost, to je sv. mašo in skupno sv. obhajilo, za rajne tovariše, ki so padli pri Kraljevem Gradcu v vojski proti našim starim sovražnikom Prusom, ali pa so šli doma pred Gospoda vojskih trum. Letos sta umrla dva: Andrej Črnko in M. Cafuta. Tako se krči število teh mož leta za letom, mož, ki so vpeljali tako koristno in lepo pobožnost, da se služi vsako leto sv. maša za rajne tovariše. Da pa ne bo brez nje tudi oni, ki bo slednji umrl, so že sedaj zanj zbrali denar in ga vložili v našo posojilnico. — Letos pri nas stari ljudje kako močno umirajo. Imaamo že sedaj več mrličev kakor lani koncem septembra. Umrlo jih je dosedaj 20, ki so stari od 55 do 83 let in štejejo vsi skupaj 1452 let.

m Radvanje pri Mariboru. Nemškutarji si lastijo našo mariborsko okolico in pravijo, da so kraji okrog Maribora že v njihovi lasti. Ce beremo poročila nemških listov, si moramo misliti, da v vseh okrog Maribora ni nobenega Slovenca več. Kako vse drugega je, če okolico natančneje pogledamo. V nedeljo, dne 6. julija, je priredila Slovenska Straža pri Kraju v Radvanju narodno veselico, ki se je res izbornno obnesla. Na veselčnem prostoru se je zbralo gotovo bliž 500 ljudi, večinoma naših okoličanov. Predsednik dr. Leskovar je pozdravil mnogobrojno množico, na kar je profesor dr. Medved v svojem govoru podzidal v poslušalcih ljubezen do onih svetinj, ki sta jih pred 1050 leti vcepljala v srca Slovencev sv. brata Ciril in Metod: vero in ljubezen do materinega jelka. Govornik se je spominjal velike narodne slavnosti, ki se je ravno pred 50 leti vršila v proslavo Ciril-Metodove 1000letnice na bližnjem „Brandhofu“. — Mladina je nato nastopala z mičnimi deklamacijami. Na slavnost so prišli tudi naši vrli mariborski, hočki in slivniški Orli, ki so nam v telovadbi pokazali, kaj vse zmora čila vstrajnost slovenske mladine. Telovadbo je vodil br. Kores. Ljudstvo je Orle viharno pozdravljalo. Pri nadaljevanju veselice pa nas je magdalenski pevski zbor zabaval v pozno noč, studeniški tamburaši pa so vstrajno udarjali na svoje strune. Srečolov in Šaljiva licitacija sta vzbudila mnogo smerha, Sl. Straži pa prinesla lepe dohodke. Hvala domači-

nom, po sebno pa g. Potočniku, za ves trud. Slovenska Straža je pokazala, da se ne boji nemškutarskih groženj, ampak hoče s takimi prireditvami gojiti v naši okolici narodni čut. Liberalci, ki se delajo tako pogumne narodnjake, pa si iz svojega Narodnega Doma ne upajo.

m Hoče. Dne 29. julija je imela naša Kmečka hranilnica in posojilnica svoj letni občni zbor. Stevilke nam povejo, da je v zadnjem letu lepo napredovala. Denarni promet: 208.129 K 86 vin. Prejemki: 104.877 K 88 vin. Izdatki: 103.251 K 98 vin. Število članov koncem leta 1912 = 100. Čisti dobitek: 502 K 19 vin. V nadzorstvo sta bila na novo izvoljena č. g. kaplan Konrad Šeško in Karl Visočnik. Načelnik in odborniki so isti kakor prej. Ker je zadruga na trdni podlagi in v najboljših rokah, zasluži zaupanje. Hočani, oklenite se domačega slovenskega denarnega zavoda! Mladina, pa tudi drugi! Lepa priložnost se vam ponuja za varčevanje. Cepi v mladosti za stare zobe! Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača! — V soboto, dne 5. julija, se je ponesrečil na tukajšnji tovarni za impregniranje delavec Jurancič. Bil je pri priči mrtev. Vesel in zdrav je šel zjutraj na delo. Čez nekaj ur so ga pa mrtvega prinesli v mrtvašnico. Bodite pripravljeni! N. v m. p.! — Umrla je Piya Gatti, hčerka g. učitelja. Jetika ji je uničila mладo življenje. Trpelja je veliko, pa vdano v božjo voljo. Dvakrat je bila previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Belo oblečena dekleta Marijine družbe so jo nesla in spremilala na zadnjem potu. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne. N. v m. p.! — Naši Orli se pripravljajo prav pridno na katoliški shod v Ljubljani, katerega se udeležijo polnoštivilno. Redno telovadijo, se učijo petja in zbirajo denar. V nedeljo, dne 6. julija, so se peljali na okrašenem vozu na slavnost Slovenske Straže v Radvanje — 15 po številu. Pri telovadbi jih je nastopilo 7. Dne 3. avgusta pa gredo z drugimi mladeniči Marijine družbe na mladenički shod na Ptujsko goro, da si izprosijo blagoslov in srečo za svoje bodoče delo ter se poklonijo svoji zaščitnici in materi Mariji. Fantje, vsi, ki ste dobrega duha, pristopite k Orlom in ne bo vam žal!

m Slov. Bistrica. Dne 30. junija je v Spodnji Novi vasi mirno v Gospodu zaspala blaga žena in mati Marija Jerovšek. Ranjka je bila neumorno delavna in modra gospodinja; vzorna, pobožna, krščanska žena in blaga mati svojih otrok, katere je z vso skrbnostjo vzgojila v pravem krščanskem duhu. Bila je tudi odločno narodna in se je živahnno zanimala za slovensko narodno stvar. Globoka pobožnost je polnila njen dušo in pravo krščansko mišljenje in čutenje s sv. cerkvijo je vsikdar prešinjalo njeni srce. Pred poldrugim letom jo je nad vse mučna boleznen privezala na bolniško postelj, iz katere ni več vstala. Grozne bolečine morala je v tej dolgi bolezni trpeti — a trpeča je voljno iz ljubezni do Boga. Potreplejivost v trpljenju je zajemala iz pogostega sv. obhajila na bolniški postelji. Velika tolažba v bolezni so ji bili njeni otroci, ki so ji z vso ljubezljivostjo stregli noč in dan. Njen sin-duhovnik, ki ji čez dan radi stanovskih opravkov ni mogel streči, pripeljal se je zadnje tedne malodane vsak večer iz Maribora k svoji materi, ji čez noč stregel in jo tolažil ter se zjutraj zopet vrnil k svojemu delu. Posebna tolažba za bolnico je bila, ko je sin-duhovnik molil ž njo vsakdanje molitve ter ž njo opravljal zadnje tedne vsaki dan molitve za umirajoče. Ko na dan smrti že ni več mogla govoriti, mu je še s kimanjem razodela svojo srčno željo, da bi še rada opravila tolažne molitve vsaj v duhu, na kar jih je sin svoji blagi materi še zadnjokrat glasno molil naprej. Poljubovala je na to s posebnim zaupanjem sveti križ. Večkrat v svoji bolezni je dejala: „Ljubi otroci, jaz sem vas vedno rađa imela in sem molila za vas vsaki dan. Ne pozabite zdaj vi na mene. Blagoslovi naj vas ljubi Bog!“ Kako je bila ranjka spoštovana, pokazal je njen pogreb. Nebroj ljudstva od bližu in daleč, iz dežele in mesta, ji je skazalo zadnjo čast. Cerkev je bila polna vernikov kakor ob nedeljah. 14 duhovnikov jo je spremljalo v slovesnem spreduvku k zadnjemu počitku. Blag ji bodi spomin tukaj med nami, tem bolj pa ji naj sveti v miru in pokoju večna luč!

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje Bralno društvo priredi skupno s podružnico Slov. Straže v nedeljo, dne 18. julija 1913 ob 3. uri popoldne v hiši Jožefa Mačeka na Sobru št. 8 slavnost 1050 letnice zmage križa med Slovani po sv. Cirilu in Metodu. Na sporedu je slavnostni govor, deklamacija, petje in gledališka predstava. Ker je čisti dobitek namenjen Slov. Straži, se Križevčani kakor tudi sosedje, bližnji in daljni uljudno vabijo k prav mnogoštivilnemu obisku ter se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopina znaša 20 vin.

m St. Ilj v Slov. gor. Vabimo na Konstantinovo slavnost, ki jo priredi Marijina dekl. družba v nedeljo dne 18. julija po večernicah v Slov. Domu. Spored: 1. Pozdravne besede. 2. Petje. 3. Deklamacija „Zmagoslavnemu križu“. 4. Petje. 5. „Skrivnostna zaroka“, igrokaz v 4 dejanjih.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu ima v nedeljo dne 18. julija popoldne ob 3. uri v veliki dvorani Arnuševe gostilne svoj redni občni zbor z navadnim sporedom! Udeležite se ga v obilnem številu, zlasti pa pridite fantje, da se pogovorimo o naši organizaciji.

m Hoče. V nedeljo, dne 18. julija ima naša Dekliška zveza počelo zborovanje. Dekleta pridev v obilnem številu posebno zaradi katoliškega shoda in zaradi deklkiškega shoda, ki bo dne 27. julija v Framu. m Ruše. Podravska podružnica S. P. D. v Rušah vabi na izlet, ki se vrši v nedeljo, dne 18. julija čez Bolfenk k Sv. Arehu na Pohorje. Zbirališče v Mariboru: železniški podvoz na Franc Josipovi cesti. Odhod točno ob pol 5. uri zjutraj. Izlet se vrši pri vsakem vremenu. Pri Sv. Arehu služi veleč. g. dr. Anton Medved iz Maribora sv. mašo. Vsi na plan! Arehova nedelja na Pohorje se vrši dne 20. julija.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Grozni trojni umor. Dne 3. julija se je dogodila v Ptuju žaloigra, ki je pač vsa-

kega pretresla. Četovodja Jan. Dengscherz, doma iz Reichenberga na Češkem, prideljen pa nekaj časa ptujskim pionirjem, je omenjenega dne ustrelil v Pesserlovi gostilni v Gosposki ulici najprej gospo Preuz, gostilničarko, oddal nato 3 strele na 17letno hčerko Olgo, končno pa sam sebi pognal eno kroglo v sence in bil takoj mrtev; gospa Preuz je umrla, ne da bi prišla k zavesti, kmalu pa tem v ptujski bolnišnici; hčerka Olga leži istotam smrtnonevarno ranjena. 22-letni Dengscherz je pridno obiskoval omenjeno gostilno in zasmobil Olgo, ker mu je pa niso hoteli dati, je izvršil to grozno dejanje. Gorje mlademu človeku, ki zapravi vero, se uda pijači in strastem, ki jih neti najbolj alkohol; on postane krvoločna zver! — Krčevinsko Bralno društvo ponovi na splošno željo igro: „Marijin otrok“ v nedeljo, dne 13. julija t. l. v gostilničkih prostorih g. Brmež v Budini. Ker so na sporedu zanimivi šaljivi nastopi in pevske točke, se vabi na obilno udeležbo. Začetek ob ¾. uri popoldne.

p Vurberg. V kratkem se bodo pri nas vršile volitve v občinski odbor, na katere se naši nasprotniki že prav pridno pripravljajo, kar nam priča sledenči pogovor med Poldetom in Simonom: Simon: „Veš, ti Polde, jih je že več bilo na Vurbergu, pa so morali iti, tako bo tudi ta župnik še moral iti“. — Polde: „Veš, ti ljubi moj Simon, le počakaj, kadar bodo občinske volitve in bo izvoljen novi odbor (seveda štajerščinski in liberalni), tedaj bo tudi ta župnik moral pobrati svoja kopita in iti z Vurberga“. — Simon: „Da, da! Tako bo!“ — V teh besedah je torej, dragi volilci občine Vurberg, dovolj jasno povedano, da bi ti ljudje, če bi prišli v občinski odbor, ne delali za korist občine, ampak njihov namen je, uprizoriti gonjo proti našemu delavnemu g. župniku in naši stranki. Torej, dragi volilci občine Vurberg, na stražo, da bomo ohranili čast naše občine!

p Središče. Dne 13. julija služi tukaj prvo sv. mašo č. g. Jožef Bedjanič, posvečen v Zagrebu. Prisiduje vlč. g. Martin Dogša, župnik v Bregh na Hrvaskem.

Središče. Predstavi „Tihotapec“ in „Izpreobrnjena teta“, ki ju je priredilo slovensko katoliško izobraževalno društvo s pomočjo Orla in Dekliške zv., sta prav dobro uspeli. Igralci so kakor vsikdar dobro rešili svoje vloge. Predstava je bila prav dobro obiskana.

p Pri Loženski Materi Božji v župniji Sv. Florjana ob Boču se vrši v nedeljo, 13. julija veličasten dekliški shod v proslavo 1600 letnice cerkvene svobode ter 1050 letnice prihoda sv. Cirila in Metoda na Slovensko. Dekleta rogaške dekanije in Dravinske doline na veselo svidenje na Ložnem!

Ljutomerski okraj.

1 Kapela. Na zaupnem shodu pri Kapeli so slovenski zaupniki z dne 22. junija sklenili poslati na štajerski deželni šolski svet, naučno in notranje ministristvo, sledenčo zahtevo: Visoki štajerski deželni šolski svet! Podpisane občine gornjeradgonskega okraja vprašajo tem potom javno, na podlagi česar se od okrajnega zastopa Gornja Radgona z dne 26. julija 1911 vršeče se pravilne seje izvoljeni udje okrajnega šolskega sveta ne poklicajo v funkcijo. C. kr. notranje ministristvo v zvezi z naučnim je vsled priziva pravilnost in pravomočnost volitve z dne 4. junija 1912, št. 1349, potrdilo, vendar deželni šolski svet v Gradcu to postavno dejanje samovoljno ovira. Zahetva se pravice takoj! — Gornja Radgona, dne 25. junija 1913. — — Podpisana županstva: Okoslavec, Stanetinci, Sv. Jurij, Kralovec, Trbegovec, Galušak, Negova, Svojenci, Kapela, Murski vrh, Zasadi in Radenci. — — Nadalje se je poslalo notranjem ministristvu sledenčo: „C. kr. notranje ministristvo je v zvezi s c. kr. naučnim ministristvom tukajšnjemu prizivu glede pravilnosti plenarne seje radi volitve udov v okrajnem šolskem svetu gornjeradgonski z dne 26. julija 1911, št. 13.419 kot pravomočno in veljavno razsodilo, vendar deželni šolski svet iz nam neznanih vzrokov vpoklicanje takrat izvoljenih članov dozdaj nepostavno zavlačuje. Deželni šolski svet je tukaj za ljudstvo, zato prosimo, c. kr. notranje ministristvo blagovoli i-stemu nujno zaukazati, da izvrši svoje dolžnosti. — Gornja Radgona, dne 25. junija 1913. — — Sledijo podpisi.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 29. septembra t. l. je priredilo naše Bralno društvo Konštantinovo jubilejno slavnost, katera je nepričakovano dobro uspela. Občinstva se je zbralo toliko, da je bil gledališki prostor načlanjen poln. Č. g. M. Ratej po pozdravu razloži pomen igre: „V tem znamenju boš zmagal“. Igra je prav dobro uspela; vsemi igralci in igralke so svoje vloge čestno rešili. Igra: „Zakleta soba pri zlati goski“ so dekleta kaj dobro predstavljala. Pri protesti zabavi so nas naši pevci pod spretnim vodstvom g. Kocbeka, kakor tudi naši vrsli tamburaši, prav dobro zabavali.

Slovenjgraški okraj.

tudi pri nas odklenkalo. Liberalci, ako se še tako močno prizadovate, vendar vam nič ne pomaga. Mi smo pristaši K. Z. in ji hočemo vedno zvesti ostati. Dostavek uredništva: Glejte dopis iz Vranskega, kjer so se Sokoli zavezali z nemškutarji.

s Razbor pri Slov. Gradcu. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 20. julija ob 3. uri popoldne na vrtu pri Žuželu 2 igri in sicer: „Kazen ne izostane“ in „Pri gospodi“. V slučaju slabega vremena se igri vršita naslednjo nedeljo.

s Šmartno pri Velenju. V nedeljo, dne 13. julija se vrši občini zbor Orla, oz. Mladenske Zvezze v Društvenem domu ob 3. uri popoldne. Mlađenci, in starišči, se vabljeni k položetilni udeležbi.

s Šaleška dolina. V nedeljo, 20. julija priredi J. S. Z. troje zborovanj in sicer zjutraj ob pol 8. uri v Škalah v gostilni Ane Jerič poleg cerkve. Popoldne ob 3. uri pa v Velenju v Društvenem domu. Na vseh shodih poročajo gg. Ivan Zupan iz Trbovelj, dr. Veble iz Celja in V. Zajc.

s Sv. Primež nad Muto. Tukajšnje bralno društvo ima v nedeljo, dne 13. julija t. l. ob 3. uri popoldne pri g. Pahteniku svoj letni občini zbor. Govorit pride g. Fr. Žebot iz Maribora. Primožani in sosedje ste uljudno vabljeni, da se tega zborovanja udeležite v številu. Odbor.

Celjski okraj.

c Celje. Na orglarski šoli bo sklep šolskega leta v nedeljo, dne 14. julija. Ob 7. uri bo sv. maša, pri kateri bo 27 gojencev popevalo. Nato bo v šolskih prostorih javno izpraševanje iz raznih učnih predmetov. Potem se vrši nastop učencev na orglah, glasoviru in na goslih.

Celje. „Narodni List“ se hudeje v zadnji številki nad onimi slovenskimi starši, ki imajo svoja dekleta v Hausenbichlerjevem zavodu v Celju, v katerem se, kakor piše „Narodni List“, vzgajajo dekleta v nemškem duhu. V tem oziru damo „Narodnemu Listu“ popolnoma prav. Ali čudno je, da ta list nič ne okratači g. Robleka, bivšega poslanca Narodne stranke, ki ima tudi svojo hčerko v imenovanem zavodu. Ali je to lepo, če ima tak narodnjak, kakor hoče biti g. Roblek, svojo hčerko v zavodu, katerega gojenke so, kakor piše „Narodni List“, pri zadnjih turnarskih slavnostih obispavale nemške turnarje s ovetlicami. G. dr. Kukovec, kaj porečete k temu, da pošiljajo pravki Vaše stranke svoje hčerke v take nemškonacionalne zavode?

c Celje. Poročilo samostojnih nemško-slovenskih nižjih gimnazijskih razredov prinaša slovenski spis prof. Kožuh, „Solnčne ure“. Profesorjev je delovalo na zavodu 9 in 2 pomočna učitelja. Učencev je bilo 177 in učenk 5. Prihodnje šolsko leto se bode otvorilo dne 18. septembra. Za vpisovanje in spremembe izpite v I. razred je določen za jesen dan 16. september od 8–10. ure. Učenci za vpisovanje morajo priti pravčasno, spremljani od svojih starišč ali njih namestnikov. S seboj morajo prinesi krstni list in šolsko naznanilo. Vpisovanje učencev v druge razrede se vrši dne 16. septembra od 10.–12. ure predpoldne.

c Hmelj. Letošnja gorka spomlad je bila zelo ugodna, tako, da je hmelj, ki je bil kmalu obrezan, že koncem sušca bil tu in tam za privezati. Potem je nastopil pravi zimski mraz v začetku aprila, in je bilo soditi, da bodo morali čakati na druge poganjke, tako je ta mraz prve pokvaril. Pa zopet je nastala potem prava poletna topota z ravno tako toplimi nočmi in kake tri do 4 tedne je hmelj rastel, da ga je bilo veselje gledati. Proti koncu majnika pa so se začeli bolj hladni dnevi z mrzlimi nočmi, tako, da je začel zopet hmelj rasti počasnej; tudi se je izgubila tista bujna oblika. Da se je še toliko razvil, kakor je sedaj, je vzrok, ker ni dosihmal še od nobene bolezni ali mrčesa, razven nekateri nasadi od bolh, bil napaden. Če se danes pogleda hmelj v Savinjski dolini, napravi utis zdruge rastline s precej obilnim evetom, pač pa s prekratkimi poganjki na vrhuncu droga. V celem bi bil hmelj soditi danes v Savinjski dolini, če ga delimo na desetine, slediči: 2 desetini prav slabega in slabega, 4 desetine srednjega in 4 desetine lepega. Prav lepega se pa najde le tu in tam. Če bo vreme ugodno, imamo lahko še dobro srednjo letino, če bi pa vreme prihodnje dni ne bilo ugodno, se pa seveda vse poslabša, ker na nobeno rastlino vreme tako močno ne uplija kakor ravno na hmelj. Tudi se je po dolini že precej hmelja prdoval naprej, in sicer v začetku po 200 K, 100 K, zadnji čas ga plačujejo po 300 K. Hmeljar se povprašuje, ali bi ga dal ali ne. Za neko merilo k temu vprašanju naj bi služile televrste: „Naprej kupčija“ ne more biti brez špekulantata in ti so trojne vrste: Prvič ali špekulira pivovarnar, ki mu je rast hmelja po celem svetu iz poročil veliko bolj znana kakor pa pridelovalcem s špekulirajo, da se sedaj po zmernih cenah preskrbi s hmeljem. Dalje ali špekulira trgovska hiša, ki ima tudi poročila od svojih agentov o rasti hmelja, da ga sedaj po ceni nakupi in v jeseni v večjim dobičkom pivovarnarem proda. Zadnjič je pa tudi tu in tam kaki meščtar, ki je kolikor toliko v hmeljski kupčiji izvežban, pa ga tudi na svoj račun kupuje. Dobiček iz „naprej prodaje“ bi imel prodajalec le v slučaju, če se od tistega časa, ko je hmelj prodal, vreme v toliko popravi, da se hmelja veliko več pridela, kakor je kupec misil, da se ga bo tačas, ko je hmelj kupil. Po navadi je pa v desetih slučajih komaj dvakrat, da bi hmeljar čez leto dražje prodal, kakor v jeseni, ko je hmelj že suh. Zaradi cene hmelju se bo pa tudi moralno upoštevati, da se bo tudi cena hmelja morala prilagoditi teku časa. Če je bilo pridelovanje hmelja pred 15. leti kg 60 vin., tako danes gotovo 1 K 20 vin., torej pri tej draginji, ko bi hmelj recimo 2 leti povsod dobro obrodil, ne bo mogel imeti dolgo cene 100 K za 100 kg, ker ga bodo morali pridelovalci radi stroškov pridre-

lovanja pač z drugimi pridelki nadomestiti. Iz tega je pač dovolj jasno, da je naprej prodaja po 100 K, 200 K, za hmeljarja slaba kupčija. — Fl. Rak.

c Petrovče. Pri nas se imajo v kratkem vršiti občinske volitve. Da se liberalna falitna stranka, kakor jo v novejšem času nazivljejo, pridno pripravlja, da zopet zaseže sovraščino in prepričava na naši občini, je povsem umevno iz tega, ker je prišel prejšnji četrtek „generalni štab“ iz Žalcu v osebah: Kukec, Pikel in ne več Cvikel, ampak neki mladi posojilniški pisar po imenu Senica, kateri so se ojunačili ter prepisali volilni imenik. Ljudstvo naše vasi, katero je videlo te žalske liberalne mladine, je ogorčeno povpraševalo, kaj da iščejo, ti liberalci morda res nimajo nobenega dela doma. Pa pravo je zadel oni, ki je rekel: Veste, Kukec Edi bo v jezi, da ni on kot volilec vpisan, svojo ženo iz volilnega imenika reklamiral. Ako bi ti žalski mladini tako pridno skrbeli za svoje občine, ne bi bilo treba tarnati davkoplăčevalcem, da jim vedno više občinske doklade naraščajo. Da se tudi naš „pač“ Lukač zanimajo za bodoče volitve, sledi iz tega, ker so že celi mesec junij z dolgo cigaro v ustih hodili kukat na občinsko tablo, če bi že skoraj čas, da se bomo pomerili s temi preklicanimi „klerikalci“, kateri vedno hočejo v naši občini gospodariti. Da pa bodo tudi za naprej gospodarili vkljub temu, da se debeli Turšek okoli hvali, da brez njega ne bi šlo naprej, bomo že poskrbeli zavedni pristaši katoliške stranke.

s Škofja vas pri Vojniku. Koncem julija se bodo vršile v naši veliki občini občinske volitve. Zavedni možje-volilci le na noge!

Vojnik. V celjski bolnišnici je umrla 18letna Nežika Lipovšek, učenka trgovske šole v Celju. Njeni telesni ostanki so bili prepeljani na vojniško pokopališče. Bila je mladenka vzornega vedenja in vedno odličnjačinja. N. v m. p. !

c Vojnik. Nemški nacionalni učitelj Zwerger je ustanovil v Vojniku iz slovenskih iantov nemški „Turnverein“. Za javne nastope pa ti telovadci še ne bodo tako hitro godni, ker jim pšenica vsled neugodnega vremena noči iti v klasje. Zavedni slovenski fantje, naprej z Orlom!

c Dramlje. Modri gospod župan drameljski ne razumejo nobenega špasa, zato so nam z ozirom na sanje našega somišljenika, priobčene v 25. štev. t. l., poslali ta-le popravek: 1. Ni res, da bi bil meni Jarnovič pripovedoval sanje, res pa je, da on meni ni nič pripovedoval. 2. Ni res, da bi Jarnovič imel mene edinega, res pa je, da jih ima veliko. 3. Ni res, da bi ga bil jaz o kaki zadavi v Jazbinah zagovarjal, res pa je, da ga nisem zagovarjal, ker sploh nič ne vem. — Dramlje, 25. junija 1913. — Tomaž Mastnak. — Tako modri g. župan skrbijo za zabavo naših čitaljiev. Hvala jim!

c Vransko. Dne 3. julija so bile v našem trgu občinske volitve. Prvokrat je nastopila Kmečka Zveza samostojno s svojimi kandidati v drugem in tretjem razredu. Sicer nismo takoj prvič zmagali, toda, če se pomisli, da so napeli liberalci zadnje moči in da so vkljub temu zmagali z malimi večinami, smo lahko z izidom popolnoma zadovoljni. Liberalci so vedeli, da sami proti nam propadejo, zato so se zvezali z nemškutarji in socialnimi demokratimi. Toda to zvezo so morali draga plačati. Izmed 12 občinskih odbornikov jih je polovica posilinencem, dokaz temu je, da je 5 novozivljenih odbornikov naročnikov „Štajerska“. Nekdaj naročen trg Vransko, kam si prišel po zaslugu liberalcev? Novi župan bojda misli proglašiti „Štajerc“ kot uradni list vranskih občinskih odbornikov. In za te posilinemce so šli naši Sokoli v boj. Heil!

c Vransko. Liberalci in doslednost. Pred tedni je bil v „Slovenskem Narodu“ napaden nek tržan ter obkladan s priimki kakor socialni demokrat, nemškutar, kateri naj gre nazaj v Nemčijo itd. Dopisnik je rotil svoje verne liberalne bratre, da ta ne sme nikdar in nikoli priti v občinski odbor. Toda kako smo se čudili, ko smo ga videli na kandidatni listi liberalcev, in še bolj, ko smo videli dopisnika „Slovenskega Naroda“ ponosno z glasovnico v roki glascavati za doličnega. Stranka s takimi pristaši je pri koncu.

c Vransko. Liberalci so, kakor znano, veliki nasprotniki pobožnosti. Cerkve se najbolj bojijo, od znotraj jo vidijo v večjem na cesarjev rojtni dan, če ne zaspijo. Posebno radi zabavljajo čez pobožne ženske. Toda sedaj se mislijo poboljšati in v prvi občinski seji se bo storil sklep, da ne sme nikdo več napadati pobožnih žensk. Ko so bile namreč volitve razpisane, so liberalci obletali vse pobožne ženske in na različne načine iz njih izvabili pooblastila ter edino s pomočjo teh žensk in pa ker so imeli agitatorji vse polno glasovnic, katere so volilcem vsiljevali, na razpolago, so zmagali v III. razredu. Toda liberalci sami niso bili nič kaj veseli te zmage, razen par nezadovoljstva iz Osredka, ker so vedeli, da je bila to zadnja njihova zmaga.

c Jurklošter. Jožef Horjak je prodal svojo gostilno in trgovino lastnici tukajšnje graščine, židovski trdki Feliks Neuberger iz Reke za sveto 6000 K. — Sedaj bomo imeli 2 židovski trgovini in eno gostilno. Značilno pri tej prodaji je, da je imel gostilničar Horjak tudi kupec domačine, a je rajši prodal tujeu. Ali je denar tujca bolj imeniten?

c Roginska gorca. Naš župan g. Stefan Žlot je dne 22. rožnika hudo obolel. Zdravniki iz Podčetrtka in Slatine so preprečili nevarnost. Bog daj, da bi kmalu okrevl!

c Celje. V nedeljo, 13. t. m. ob 3. uri popoldne priredi Izobraževalno društvo v Celju „pri volu“ igro „Tihotapei“. Pridite.

c Galicija pri Čelju. Prijatelj, kam greva v nedeljo, 13. julija? Nikamor drugam kot na Goro k Sv. Jederti, kjer se bo obhajala lepa nedelja. Popoldne ob treh pa priredi Izobraževalno društvo veselico v Cesarevih prostorih. Na vsporedu bo govor, petje, igra „Tri sestre“ in prosta zabava.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, 20. julija t. l. priredi tukajšnja kmetijska podružnica svoje zborovanje. Zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v telovadnici ljudske šole.

c Grize pri Žalcu. V nedeljo, 13. julija zjutraj ob pol 8. uri se vrši pri g. Pikelu javen društven shod J. S. Z. Somišljeniki in kršč. delavec in vsa zavedna slov. mladina ter kmetje ste uljudno vabljeni. Poroča Vek. Zajc.

c Dobr. V nedeljo, 13. julija priredi Bralno društvo s pomočjo Dekliške zveze igro štiridejanko „Dekla božja“, govor in več deklamacij. Prav prijazno vabilo vse prijatelje in prijateljice.

c Prostovoljna požarna brama v Ljubnem ob Savinji obhaja slovesno dne 20. t. m. 25 letnico svojega obstanka. Ob tej priliki bode več članov odlikovani.

c Kmetijsko društvo pri Sv. Emi naznanja, da bode imelo svoj izvanredni občni zbor, dne 27. julija ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Volitev načelstva. 2. Volitev nadzorstva. 3. Zaradi oddaje posestva in razno! Odbor.

c Sladka gora Pri nas se bo vršil velik mladenički shod v nedeljo, 20. julija. Ob enem praznem prvočno patronjo cerkve: sveto Marijeto s procesijo sv. R. Telesa. Veliko mladeničko zborovanje bo združeno s telovadbo Orlov od Sv. Petra na Medv. selu. E. Š.

Brežiški okraj.

b Brežice. Po Brežicah in okolici prodaja svojo modrost in Götzovo pivo znani junak Bieber. Rogoviliti je začel zopet menda iz same hvaležnosti do mnogoštevilnih slovenskih odjemalcev Götzovega piva. Ako misli tvrdka Götz, da je to v njeno korist, se moti. Za nas Slovence je že to dovolj, da njen nastavljene rogovili zoper nas. Naj ga pošljemo med Nemce na Sr. ali Gornje Štajersko! Pa tam Götzovega piva nihče ne pije!

b Brežice. Minulo nedeljo sta prišli 2 dekliški Marijini družbi iz Zagreba na izlet v Brežice. Pri Sv. Roku so imeli sv. mašo, med kojo so same lepo pele; nato so šle na Kranjsko na „Grič“ obedovat, uživale krasen razgled od Sv. Vida čez Štajersko, Kranjsko in Hrvaško, prepevale in se pogovarjale s tovariščami, ki so iz Brežic došle tja k njim. Za sklep so pa v farni cerkvi imele pete litanije ter se proti večeru ob najlepšem vremenu vesele vrnile. Podobni izleti bi se lahko ponavljali vsako leto ter bili za Hrvatice in Slovence koristni in poučni!

b Dekliški shod. „Od Sevnice pa do Dobove“ — kličem po narodni pesmi — pripravite se, dekleta, za prihodnjo nedeljo, da v velikem številu prihodite na Videm, kjer si boste določile načrte za nadaljnjo delo ter se utrdile v svojih nazorih in sklepih. Vsaka članica Marijine družbe in Dekliške zveze naj smatra za svojo častno nalogo, priti na Videm, pa pripeljati še druge se seboj! Služba božja se začne ob 11. uri, kmalu nato zborovanje. Prvič imajo posavska dekleta priložnost, slišati slovitega govornika in mladinoljuba č. g. dr. Hohnjeca! Shod bo ob vsakem vremenu!

b Rajhenburg. Velika je hudojščina, ki vodi naše liberalce v boju zoper g. župnika Cerjaka. Sam peklenček bi si ne mogel izmisli večjih lumparjev, kakor so si jih izmisli ti hudojščini o blagom gospodu. Ako bere človek v umazanem liberalnem časopisu razne dopise iz Rajhenburga in ne pozna gospoda župnika Cerjaka, si mora res misliti, da je ta gospod eden največjih brezvstnežev pod milim nebom. Tako peklenko hudojščina je ta pisava. Ukrashi mu dobro ime, zatrepi njegov upliv in škodovati sploh cerkev se tikajočim stvarem, to je njihov zlobni namen. Ne pride nam pa niti na misel, da bi s temi vrsticami prali in opravljevali g. Cerjaka. Saj ga pozna večji del izobraženstva na Spodnjem Štajerskem in na Kranjskem kot moža-poštenjaka in kot največnejšega duhovnika. Priprsto ljudstvo ga pa spoštuje nad vse zbog njegovih nenavadnih vrlin. Zato pa tudi upamo, da, celo preprčani smo, da vzbujajo ti grdi napadi na njega po časopisu tudi v srečih liberalnih čitaljiev le stud nad liberalnimi rajhenburškimi klevetniki. Zanimati bi pa utegnilo koga, kdo da so tisti ljudje, ki se trudijo v zadnjem času noč in dan, naravnost posredno, da bi ponižali pred svetom našega gospoda. To so možje izvanredne „poštenosti“. Eden ima še dandanec z ukrazenim petroljem umazane roke, in vest mu ne da miru in pokoja, ker si je res „v pregršenem pohlepnu po denarju“ pri svojih višjih s pomočjo nerenesčnih pobotnic pridobil lepo sveto zlatih cekinov. O te ne srečne drve! Drugi „kavalir“ ima na vesti prigovarjanje h krivemu pričanju nápram uradni osebi, da bi se tako s tajinstvenim plaščem pokr

de še marsikaj na vrsto in tudi imen ne bomo več prikrivali. Če Vas, gospod župnik Cerjak, torej taki ljudje blatio po njih vrednem časopisu, naj Vam to ne greni življenga, ne slabí že itak rahlega zdravja. Nikdo ne more dati, česar sam pima. Ti ljudje imajo smrdljivega gradiča dovolj na svoji vesti, zato pa ga tudi lahko trosijo na okrog. Kar je pa poštenih tržanov in faranov, se jim studi v dno srca gonja te zdivjane druhalo zoper Vas in Vas tem bolj ljubijo, tem bolj spoštujejo. Dobro namreč vedo, da ste v teknu svojega dosedanja bivanja in delovanja v Rajhenburgu storili toliko dobrega za faro sploh in za trg posebej, da tega ne uničijo Vaši nasprotniki niti v stoletjih, in če jim pride tudi sam satan iz pekla na pomoč. Ljubi Bog Vas nam ohrani še mnogo, mnogo let v strah in trepet rajhenburškim antikristom!

b Pišece. Dne 23. junija smo pokopali od vseh ljubljenega in spoštovanega Janeza Jeršiča. Rajni je dne 5. aprila t. l. dopolnil 90 let. Bil je dober katoličan in zvest vojak domovini. Poznal je dobro očeta Radeckiga in se je udeležil 3krat krvave vojske na Laškem. Ganljivo je znal pripovedovati o svoji vojaški službi, katero je zvesto izvrševal celih 8 let. Naj v miru počiva!

Najnovejše.

Na Balkanu. Po zadnjih poročilih: Z bolgarsko-grškega bojišča ni novih poročil. General Ivanov je zopet pri bolgarskih četah ob grški meji ter ima nalogu, da za vsako ceno zabrani nadaljnjo prodiranje Grkov, ker bi sicer prišli za hrbet oni bolgarski armadi, ki stoji pri Skoplju nasproti Srbov. Da je grško prodiranje otežkočeno, so Bolgari za sedaj uničili vse mostove.

Tudi z bojišča pri Skoplju in Kumjanovem, kjer si stojita glavni armadi Srbov in Bolgarov nasproti, ni novejših poročil. Po splošnem mnenju je tamkaj nastal po velikanski borbi na Ovčjem polju kratek odpoitek, na kar se bo vršila odločilna bitka. Bolgarska poročila pravijo, da se bo ta odločilna bitka vršila v najkrajšem času.

Za Srbe neugodna poročila prihajajo s severa. Tudi srbska poročila pravijo, da so Bolgari na več krajih vdrlji na srbsko zemljo in zavzeli srbske kraje. Železnica med Pirotom in Nišem je razdejana, iščakata med Vranjo in Nišem. Srbi pravijo, da so to zvezo sami uničili, da na ta način otežkočijo prodiranje bolgarskih čet, bolgari pa trdijo, da so oni uničili zvezo. Srbska poročila zanikujojo, da bi Zaječar že bil zavzet, pač pa priznavajo, da je padel Knježevac v bolgarske roke.

Brzjavna in telefonična zveza med Belgradom in bojišči je pretrgana, vsled tega dobivajo v Belgrad poročila po brzih selih in — po nepoklicanih osebah. Ni čudno, da se širijo najstrašnejše vesti po mestu, n. pr. da je prestolonaslednik vjet, da je njegova armada razkropljena, da je že 5 srbskih divizij uničenih itd. Seveda je to le domišljija prestrašenih ljudi, ki so videli velikanske borbe, a niso bili zmožni, presoditi končnih uspehov in neuspehov.

V Belgradu se je zraven vsega tega še prikazala tudi kolera in baje tudi med armado.

Listnica upravnosti.

I. S. B. P.: Plačano.

Listnica uredništva.

G. Nemeč, Dragotinci: Vaša bolestna žalost zaradi opazke o dočni osebi je nepotrebna, ker se niti najmanj ni mislio na Vaš shod, o katerem smo dobili sedaj iz Vaših rok še prvo poročilo. — Kunova: Brez podpisa, rompa v uredniški koš. — Sv. Lovrenc na Dravs. polju: Omenjeno neverjetno. Naj nastopi urad, ako res tako. — Sv. Bolfenk na Kogu: Hvala! Za tokrat preobširno. Pozdrave! — Banovec: Zakaj se ne podpišete, ko veste, da zdrinke vsak tak dopis v globoko žrelo uredniškega koša. — Središče: Sprejeli, toda to ni Vaša pisava. Kako to? — Št. Peter niže Maribora: Dopis o bratovščini izročili uredništvo „Glasnika“. Ostalo pride. — Klanc-Dobrna: Vendar preosebno. — Sv. Bolfenk v Slov. gor., Sv. Ema, Zreča, Mestinja, Kamnica, Cirkovce, Trbovlje: Prihodnjic. — Vsem drugim dopisnikom: Dopisi, ki niso objavljeni, so se moral radi pomankanja prostora odstaviti za prihodnji ali so prišli prekasno.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 3. julija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 94—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 82—92 kron; suhi od 74—80 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 72—84, poltolste od 52—68, suhe od 40—48, biki od 66—92, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. teleta od — do — K: breje krave od — do — K; mlada živila od 72 do 92 kron. Kupčija slaba, cena nazadujejo.

Cena klavne živilne za 1 kilogram: teleta od K 0.96, K 1.08; teleta la (izjemoma cena od K — do K —); mlade svine od K 1.48 do K 1.58; nemške pitanske svine od K 1.46 do K 1.48; ogrske pitanske svine la od K — — do K — —; ogrske pitanske svine IIa od K — — do K — —; mesne svine od K 1.36 do K 1.44; bosniške pitanske svine, suhe, od K — — do K — —; ovce od K — 50 do K — 80; kožiči in jagneta od K 5 — do K 10 —. Kupčija slaba, cena nazadujejo.

Naznanilo.

Ker pride pri nas običajni sejmski dan 20. julija letos na nedeljo, zato se sl. občinstvu uljudno naznanja, da se bo sejem vršil dan pozneje, t. j. v pondeljek, 21. julija. K obilni udeležbi vabi občinski odbor.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Zupan: Baumgartner.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Vaša žena ima prav

če trdi, da je kot ustna in izpirajoča voda, kot toaletno sredstvo najboljše in najcenejše pravo

levovo franc. žganje

z mentolom. To domače sredstvo se je najboljše obneslo proti glavo in zobobolu, potenju rok in nog, izpadanju las, za odpravo luskin itd. Originalna steklenica stane samo 44 vin. velika steklenica K 1.10, posebno velika 2 kroni 20 vinarjev. Dobi se v vseh lekarnah in trgovinah.

Aleksander Kalmár,
Dunaj II/2.

Severni kolodvor. Poštno pošiljatve po poštnem povzetju od K 4.40 naprej.

Kmečka žaga na močni vodi

na Spodnjem Štajerskem, s konstantno vodno silo (30 konjskih moči), s hišo in gospodarskim poslopjem, 1½ orala izvrstnega zemljišča v gozdu in jako obljudem kraj, sposobnem za zidavo kmečkega mlinu, se pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe naj se pošiljajo pod „Kmečka žaga 1913“ na anončno pisarno, Rudolf Gaisser, Maribor.

Zelo ugodna priložnost za upokojenega duhovnika ali tudi trgovca! Lepa zidana prostorna hiša v neposredni bližini slovečne romarske cerkve se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Cena in pogaji se izvede pri lastnici: J. Sattler na Urni gori pri Ptaju.

Večje zastopnike, ki bi obiskovali zasebne odjemalce, išče proti visoki proviziji tovarna za sukno. Nemško pisane ponudbe naj se pošiljajo na sledeči naslov: Postopek Nr. 11, Mnichovo (Münchengrätz) Češko.

Trgovina pri cerkvi v sredini Slovenskih goric

se da v vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem vred takoj v načaju. Prostor je za vsakega trgovca izboren. Najemna nizka. Ponudbe na upravnosti Slov. Gosp. pod šifro „Slovenske gorice“. 802

Lepo posestvo z gospodarskim poslopjem in čebelnjakom se takoj proda v Pobrežju, Zvetendorferstrasse 67, pri Mariboru.

Proda se malo posestvo, deset minut od kolodvora Št. Jur ob juž. žel. blizu deželne kmetijske šole, ob glavni cesti; hiša je enonadstropna, veliki vrt, velika njivotravnika in lep gozd. Proda se po zelo nizki ceni. Več se izve v Katoliškem domu.

Proda se radi družinskih razmer velika gostilna v mestu na Sp. Koroškem. Gostilna ima 12 sob, realno koncesijo, moderno, novoizdano dvorano, senčni vrt, kegljišče za kurij in travnik. Gostilna je ena najboljših v mestu. Ako bi bil kupec mesar, bi bilo kako priporočati ker je bila nekdaj mestarna. Resni kupci naj se oglašajo pri Francu Mavher, živinorejski inštruktor v Velikovcu na Koroškem.

Razposiljalnica?

Terezije Tikal

Brezová—Morava

se cenjenim čitaljem našega lista pri nakupu vseh moškega, ženskega, volnemu, lanemu in perilnega blaga (štola), kanafasa, cerfija itd. toplo priporoča. Vzorce se pošiljajo poštno prosti. Pošiljatve čez 20 K. prosti.

Priden učenec in pomočnik za čevljarsko obrt se sprejme pri Jerneju Sternar, čev. mojstru v Rošpahu, župnija Kamnica.

Trgovski pomočnik več špecerijske in manufakturne stroke, spremenjajoči, išče službe v kakšni pisarni.

Naslov v upravnosti.

Osemnajstleten mladenič, izobražen, išče službe v kakšni pisarni.

Naslov v upravnosti.

Enonadstropna hiša v Št. Jurju ob juž. žel. v gornjem trgu št. 7, nasproti pošte s 7 sobami, za vasko obrt pripravna, s hlevom, vrtom se takoj proda. Vpraša se Podlehnik pri Ptaju, hiš. št. 102.

Kl.vir se po ceni proda. Maribor, Bismarckstr. 19, II. nadstr.

Na prodaj je enonadstropna hiša s pekarijo, ki je tudi sposobna za trgovino mešanega blaga v trgu Konjice. Cena 35 tisoč kron. Da se tudi v najem za trgovino. Naslov: A. Podgoršek, pekarja Konjice, hiš. št. 45.

Hiša (vila) blizu Maribora v najprijetnejšem, mirnem kraju, 8 minut od mestnega parka z dvojnim stanovanjem, balkonom in verando 1100 m vrtu se proda. Priljeno za penzionista. Več v gostilni pri „Pošti“ (Meden), nasproti glavemu kolodvoru, Maribor.

Pesestvo četr ure od mesta, pravno za mlekarstvo, se proda. Vpraša se na upravnosti pod št. 760. (Znamka za 10 v.)

Malo posestvo četr ure od želez.

postaje in farne cerkve v Poljčanah se proda. Hiša, 2 svinjaka, 1 v kravji hlev, sadonosnik, vrt in njiva.

Vse v dobrem stanu. Pripravno za penzionista ali obrtnika. Cena K 3.400. Vpraša se pri g. Joško v Peklu.

Dobrodočna gostilna z šest orali

dobre zemlje se pod ugodnimi pogoji zaradi bolezni gospodarja proda.

Vpraša se pri J. Kumnič gospodinčarju v Sl. Bistrici.

Surovo maslo kupuje v vsaki množini

mlekarna Waasen, Graderc, Jakominigasse 106.

819

Loterijske številke.

Trst	2. julija 1913	1	7	87	11	68
Dunaj	5. julija	,	10	88	74	7

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inserativu daje upravnosti samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Mlinarji pozor!

Zaradi prenovljenja svojega mlinu in žage za električno silo, prodam sedaj svoj še čisto novi 12/15 PH motor, kateri se goni s surovim oljem, katera moč je v teh časih najcenejša, prav po nizki ceni in ugodnimi pogoji. Na vprašanja odgovarja Alojz Hibler, Gornja Radgona.

V večjem trgu, kjer je velik prostor, je oddati gostilno in mesarijo v najem, eventualno se tudi prodaja. Naslov pove upravnosti „Slov. Gospodarja“ pod št. 835. Priložiti je znamko za odgovor.

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in svečne špecerijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojrite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg.

Lepa pesestvo se prodaja in sicer kakoreno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 krov, povsod vsega dovolj. Oglašati se je pri Matiju Žižku v Kamnici pri Mariboru.

Proda se lepa novozidana hiša, nova uta za krave in svinjski hlevi, vodnjak pri hiši, zraven vrt, 10 let davka prosta hiša z dvema sobama, kuhinja, klet itd., vse čedno in močno zidano, bila je tam poprej trgovina, je med dve maestri cestama na oglu, 10 minut od postaje Slinica. Proda se pod zelo ugodnimi pogoji zavoljo selitve. Več pove posestnika Ana Grašič, Hotinja vas št. 56.

Trgovski pomočnik več špecerijske in manufakturne stroke, spremenjajoči, išče službe v kakšni pisarni. Naslov v upravnosti.

Na prodaj učenec in pomočnik za čevljarsko obrt se sprejme pri Jerneju Sternar, čev. mojstru v Rošpahu, župnija Kamnica.

Na prodaj s celim gospodarskim poslopjem, njive, sadne, vinograd, se za 3600 krov proda. Več pove lastnika g. Koron Mat., Sv. Peter pri Mariboru.

Osemnajstleten mladenič, izobražen, išče službe v kakšni pisarni.

Naslov v upravnosti.

Enonadstropna hiša v Št. Jurju ob juž. žel. v gornjem trgu št. 7, nasproti pošte s 7 sobami, za vasko obrt pripravna, s hlevom, vrtom se takoj proda. Vpraša se Podlehnik pri Ptaju, hiš. št. 102.

Kl.vir se po ceni proda. Maribor, Bismarckstr. 19, II. nadstr.

Na prodaj je enonad

Zaloga špec. in deželnih pridelkov**Karl Kasimir,**

MARIBOR Tegetthoffova cesta štev. 83.
Pozor posestniki! Priporočam iz svoje zaloge lepo čisto rafijo in galicijo, nadalje koruzno krmilo v vseh vrstah in drugih pšeničnih meti. Slednji še priporočam lepo, zmiraj svežo, na lastnem parostroju prazno kavo kakor tudi surovo. — Zelo bi me veselilo, da se vsak odjemalec sam prepira o mojih špecialitetih. — Za mnogoštevilken obisk pris zgoraj imenovani. 825

Hiša za obrt

z velikimi delavnicami v Mariboru 5 minut od glavnega kolodvora, v najlepšem delu mesta, z enim nadstropjem, postranski poslopji, velikimi skladšči, stavbenim prostorom za 2- ali 3-nadstropno hišo, se takoj proda. Pisma na S. G. 19, poštno ležeče (glavna pošta) Maribor. 768

Zaloga pohištva.

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr. z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.

Podružnica v Ptiju, Sarnitzeva ulica. 771

Sprejemajo se stavbno-mizarska dela. Nizke cene.

Opravljalna številka E 269/13

7

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Sevnici, zastopane po g. c. kr. notarju M. Korber v Sevnici, bo dne 28. julija 1913 dopoldne ob 9. uri na licu mesta v Orehovem-Šmarju dražba zemljišč vl. št. 133, 153 in 154, k. o. Šmarje, obstoječih iz I. 1 njive, 1 hiše, 1 travnika in 1 gozda. II. 1 travnika. III. 2 travnikov v skupni izmerni 1. 63 a 52 kv. m, 2. 1 a 58 kv. m, 3. 24 a 09 kv. K.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 4197 K 39 vin.

Najmanjši ponudek znaša 2799 K; pod tem zneskom se ne prodaja.

S tem v smislu par. 56 i. r. odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjinični izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnice itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamjenjeni sodniji v izbi, št. 8, med opravilnimi urami.

Dne 27. junija 1913.

861

C. kr. okrajna sodnja v Sevnici, odd. II.

Fischinger.

Klavirje, pijanine in harmonije

boljboljši pianini, Stelzhamer in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in

muzikalij ima v veliki

A. Breznik,

sodno zapris.strokovanjak

Ljubljana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred

nakupom event. falzifikatov ali slabega

blaga, zlasti ker dobi pri

15 kron

meni vsakdo na obroke po

prvovrstem instrument gori imenovanih

slovenskih tvrdk z rešinčno 10letno garancijo.

Kdo si izposodi pri meni klavir, postane

tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine!

Velikanska za-

loga najb. violin, harmonik, citar, tam-

burie itd. po najnižjih cenah. Zamenjava

najugodnejša. Ugaševanje in popravila

točno in ceno. 968

dvornih tvrdk:
Bösendorfer, H
Heitzman (naj-
lepo broušenih stédiulíkav (šparherd), cena á 35 kron naprej. Krajevne plošče (leve in desne), plošče 18—30 palcev široke, popolnoma nove

kovane plošče, nove pečice za štedilnike, kurične ploške, priprave za krožnike greti ter vse tozadne predmete prodam po skrajno znižanih cenah, ker mi pomanjkuje radi obile zaloge prostora. Nadalje v stalni

zalogi dvojna in navadna vrata za dimnike, železne vrata za

popeljnike, napenjalnike za perilo, priprave za vzdiganje perila z 10 su-

kalnik in 2 gonilnimi vitili, strehce za sohe ter vsakokajne druge potrebe

gospodarske in stavbne potrebščine izdelujem in imam v za-

logi ceneje kot vsak drugi. Posebno priporočam strelovode in razna

omrežja za vrtove. Popravila izvršujem točno, hitro in po izredno niz-

ki ceni. Posestniki, oglaste se pri meni.

862

zaloge.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **dvojno zarezani**

strešnik-zakrivač

s posevno obrezo in priveznim nastavkom.

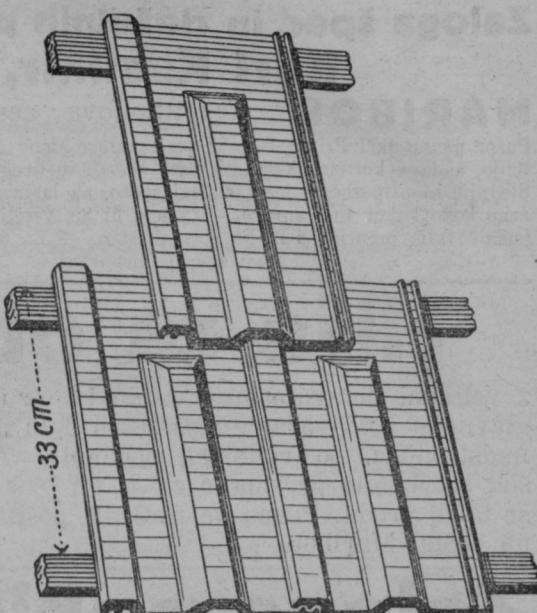
Brez odprtin navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrepežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Zahvala.

Ko je ljubi Bog po svojem svetem sklepu poklical iz tega sveta našo dobro in ne-pozabno ženo oziroma predrago mater

Mario Jerovšek roj. Zorko,

posestnico v Spod. Novivasi pri Slovenski Bistrici, nam je došlo v našo veliko tolažbo neštivilno izrazov ljubezni polnega sočutja, ob enem z zagotovilom molitve za dušni blagor preblage rajnke, za kar tem potom izrekamo vsem svojo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se najtopleje zahvaljujemo Premil. in prevzivšenemu knezu in škofu dr. Mihaelu Napotnik za ljubezljivo tolažilno pismo; preč. g. dekanu Francu Bohak za ganljivi nagovor ob grobu; veleč. gg. duhovnikom dr. Hohnjecu, dr. Korošcu, J. Finku, M. Medvedu, A. Cilenšku, Fr. Heberju, A. Šebatu, Fr. Muršiču, K. Kumerju in I. Slana, da so radovoljno s svojo pristostnostjo povečali pogreb in sprevod; ceuj. obitelji dr. Lemež za kraski nagrobni venec, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, posebno pa še blagim sosedom, da so v tako ogromnem številu prihitali od bližu in daleč ter nepozabno rajnko spremili k zadnjemu počitku. Bog plačaj vsem to ljubezljivost, dragi rajnki pa podeli večni mir in pokoj.

Zalujoča rodilna Jerovšek.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Retevška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:
Nahrbitniki (Rucksäcke) v veliki izberi po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminijskih.
Za veselice: konfeti, serpentine, papirnatni krožniki, servijete.

Lampljoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zalog šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zalog ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobnici venci in traki.
Dopisnici savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Franc Pleteršek,

zalogar pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogu poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

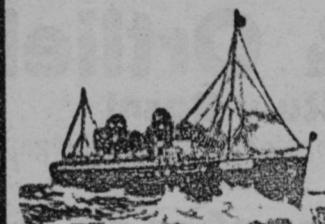
Svinjerejec, ki se boji, da bi mu prešči radi vročine zboleli in končno pognili, naj si preskrbi priznano dobro odvračevalno sredstvo proti kroničnemu prisadu in rdečici prašičev

Phenol,

katero pošilja lekarna

»pri angelju varihu« M. A. Sirak v Mariboru, Tegethoffova ulica 33. 766

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Nevyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmettske posojilnice, nasproti znane go-stilne „Figabirt“. 375

J. Fauland v Ptiju

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

balzama proti protinu in revmatizmu,

zdravila ki ga izdeluje lekarnar Sirak. Izvrstno sredstvo proti vsaki vrsti protinu in revmatizmu, izpahom, trganju v bedru itd. Izvirne steklenice po K 1:50 se dobijo v lekarni „pri angelju varihu“, M. A. Sirak v Mariboru, Tegethoffova ulica 33. Dnevno razpošiljanje po pošti. 767

Razpošiljalna in zaloga vsakovrstnih

dalmatinskih vin

J. Matković,

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8
Zahlevajte cenike!

Hitra pomoč je gotova pomoč,

zato naj noben posestnik konjev ne pozabi kupiti gotovo učinkujoči konjski kolik-balsam.

Cena steklenici 40 vin, 10 steklenic K 3:60.

Ravnatom se dobijo olje proti muham in komarjem, ki nadlegujejo konje in govejo živino. Steklenica 5C vin. Dnevno razpošiljanje po pošti.

Lekarna „pri angelju varihu“ M. A. Sirak v Mariboru, Tegethoffova ulica 33.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani 4:-

14 karatne zlate ure za gospode 40:-

Srebrne ure K 6:50

Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovji 9:50

Pristne tula ure dvojno pokrov 13:-

Ploščnate ure iz kovine 6:-

Srebrni pancer-verizice 2:-

14 karatne zlate verizice 20:-

Amerikanske zlate double-ure 10:-

Goldin Roskopf ure 4:-

Prave železnarske Roskopf-patent.

Prava nikeln. točno na min. idoče K 5:-

14 karatne zlate ženske ure 19:-

Viseče stenske ure na nihala 10:80

Kuhinjske ure 2:40

Budilke 3:-

Budilke z dvojnim zvoncem 3:50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Kupci pozor!

Za trgovce.

Na prodaj je manufakturna in špecerijska trgovina z lepimi gostilniškimi prostori in sobami za tuje v nekem obmejnem mestu, in sicer na zelo ugodnem prostoru na glavnem trgu. Zraven je tudi nekaj posestva, njiv in travnikov. Trgovca bi lahko prav dobro izhajal, ker ni v celiem mestu nobene slovenske trgovine.

Sedlarji pozor!

Zelo dobro idoča sedlarska obrt v večjem kraju se proda s hišo vred za 14.000 K.

Grasčinsko posestvo

z več poslopiji in 130 ha polja, travnikov in gozdov se takoj proda za 120.000 K. Samo živ inventar je vreden do 20.000 K. Posestvo se tudi lahko parcelira.

Dobro idoča gostilna, trgovina in prodaja tobaka

poleg župne cerkve v večjem kraju na Štajerskem se proda. Hiša je enonadstropna, novozidana in jako prostorna. Cena okoli 26.000 K.

Proda se

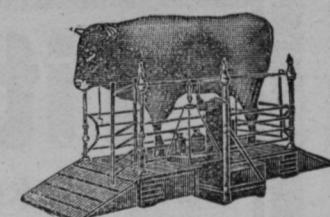
gostilna v nekem mestu. Gostilničar, ki bi bil obenem tudi mesar, bi prav dobro izhajal. Cena gostilne s hišo vred je 31.000 kron.

V vseh navedenih slučajih se je obrniti na pisarno „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Priloži se naj znamka za odgovor.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovino in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14 priporoča svoje tehnicne. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798 Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnic in utež.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlik. in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalscente. Povzroča voljo do jedi, utruje živec in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravalo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcela.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2:60 in po 1 liter á K 4:80.

Elektr. hiskarne na Birla v Mariboru.

Izdajatelj in založnik: Katoliško hiskovno društvo.

Odgovorni urednik: Franjo Žebot.

LISTER.**Izgnanci.**

(Povest iz prvih časov krščanstva).

(Dalje.)

„Svoje zadnje moči bom zastavil za vaju.“

„In kakšno plačilo si si izprosil od moje izvodenke?“

„Dala mi je svobodo in denaria, kolikor hočem; toda upam še na drugo, višje plačilo.“

„Ali more suženj želeti kaj drugega kakor to, kar ti je dala Florencija?“

„Njeno ponudbo sem odklonil. Da, Gospod, je višje plačilo, hvalil bom nebesa, če mi ga dobrotno podelijo!“

„In kaj bi bilo to?“ je vprašal Faustin, ki je vedno bolj strmel.

„To bi bila milost skupnega mučeništva s svojim očetom.“

„Da bi torej ž njim umrl?“ je vzkliknil mladenc.

„In da bi ž njim, okrašen z zmagoslavnim venecem, prišel v blažena nebesa.“

Faustin je sklonil glavo in se globoko zamislil. Hipolit pa se je zopet odstranil, da ne vzbudi pozornosti paznika, ki je moral jetnike prepeljati in oddati upravitelju rudnikov.

Pri svoji lahkomiseln vzgoji ni imel dosedaj mlaadi patricij niti časa niti veselja za resno premišljevanje ali celo za globoka verska vprašanja. O odpovedi, o žrtvah iz višjih nagibov, iz ljubezni do Boža, ni imel nobenega pojma. In sedaj je našel moža, starca in mladeniča, oba iz najnižjih ljudskih slojev, ki govorita mirno o največjih žrtvah, katerih je človek sploh zmožen. Faustin si tega drugače ni mogel razlagati, kakor z misljijo, da sta moža verska prenapetneža, katerima bo trdo delo v rudnikih gotovo pregnalo njuno prepnapeto navdušenost. Predno bo minil teden, bo suženj izginil in potem bo moral sam poleg svojega dela prevzeti še delo za starca. Hipolit bo sporočil Florenciji, da sem umrl in bo poleg osvoboditve zahteval še draga plačilo za navidezne usluge.

Istočasno, ko je mislil Faustin na sužnja, je mislil tudi ta na Faustina. Toda njegove misli so bile čisto drugačne.

Ali ni to čudežna in milostna naredba božje prednosti, si je mislil Hipolit sam prst sebi, ki je priklenila tega mladega gospoda na našega častiljivega očeta, da ga s telesnimi verigami oprosti duševnih spon, s katerimi sta zmota in praznoverstvo uklenila njegovo dušo? Ali ne morem tudi jaz nekoliko pomoči, da se približa krščanstu? — O, ko bi mi bilo odločeno, da odkupim s svojim življenjem njegovo dušo in pridem s tem svetim plenom pred prestol božji!

Isto nado in isto željo je gojil pobožni škof. Bog naj bi s to nesrečo zlomil ponos patricijev in mu omečil srce ter ga napravil sprejemljivega, potem pa bo njegova dolžnost, da kot svečenik Gospodov poseje v to srce seme resnice. In kako srečen bi bil, ko bi mogel to setev poškropiti s svojo krvjo!

Hipolit je v svoji ljubezni polni udanosti skrbel za svojega novega gospoda in je sklenil vse storiti, da bi mu olajšal trdo usodo ter ga na ta način polagoma pridobil za-se. Poncijan pa je porabil vsako priliko, da razrezane mladeniču tesno prirojene predsdokde in zmote z žarki resnice. Ta trud je imel že med vožnjo ta uspeh, da je začel Faustin prijaznejše misliti o krščanstu ter je spoznal, da je imel doslej napačno

mnjenje o častilcih križa in njihovih lastnostih.

Po štiridnevni vožnji so končno zagledali Sardinijo; temno in grozeče so vstajale gole pečine, ti zidovi velike ječe, iz valovja. Na obrežju jih ni pričakoval noben priatelj, da bi jih pozdravil; med surovimi psovki vojakov so se izkricali jetniki ter bili izročeni upravitelju rudnikov.

Solnce je ravno zahajalo, ko so odpeljali obsojence v globočino. Zadnjikrat so videli zlato solnce, ki je za-nje zatonilo v večno noč.

Tretje poglavje.**Nevesta in ženin.**

Kdor obišče dandanes iz ukažljnosti ali iz radovednosti kak rudokop, ta lahko občuduje umetne stavbe, ki so jih postavile globoko dol v osrčju zemlje pridne roke rudarjev ter opazuje rudarje, kako kopljajo pri plapolanju lučic žlahtno kovino in blestečo rudnino. Trd kruh jedo ti ljudje in vsak čas je njihovo življenje v nevarnosti. Toda rudniki imajo nekaj tako vabljivega in omamljivega na sebi, da le težko zapustijo rudarji svoje delo v rudokopih. — Drugače pa je bilo v starem veku! „Ad metallum damnatus“, obsojen na delo v rudnike, to je bila najhujša usoda, hujša kot najslabejše suženjstvo. Kogar so enkrat vklejnjenega v verige odpeljali v globočino, ta ni videl več belega dneva. Pazniki so neusmiljeno ravnali ž njimi ter jih silili k težkemu delu. Lačni in raztrgani so morali ležati na trdi zemlji. Trpeli so neprehnomoma, dokler jih ni rešila smrt. Le malokdo je doživel v teh mukah po 3 leta, največ jih je umrlo že v prvih mesecih. Radi tega se je cerkev v prvih stoletjih tako zavzemala za svoje vernike v rudnikih. Zato se najdejo v starih cerkevih knjigah posebne molitve za tiste, ki so bili obsojeni v rudnike.

Hipolit se je ponudil upravitelju, ki je nadzoroval delo v rovih, za radovoljno pomoč Poncijanu in njegovim tovarišem pri delu; izgovoril si je pa doveljenje, da sme vsako nedeljo zapustiti za nekaj časa rudnike. Ko so mu to dovolili, so ga peljali pod zemljo v rove z drugimi vjetniki vred. Vsled svoje nena-vadne kreplosti in potrežljivosti je večino dela, ki bi ga bila morala oba skupaj storiti, opravil sam. Toda namesto da bi bil paznik, kateremu sta bila podrejena, Hipolita vesel, ga je začel sovražiti, ker ni smel ž njim tako ravnat kakor z drugimi in ker ga je smatral kot nekaj nepotrebnega pri svojih delavcih. Tako se je začelo za Hipolita neznosno trpljenje.

Paznik je imel samo eno oko ter je bil posebljen hudi duh, česar veselje je bilo mučenje svojih podložnikov. Če se je ta enooki, debeli mož, z razmršenimi lasmi in brado in rdečim nosom prikazal s svojo železno palico v roki, pijan od vina, tedaj so ga jetniki že od daleč spoznali po njegovem divjem glasu in gorje tistemu, katerega bi bil osumil ta divjak, da ni storil svoje dolžnosti. Strašno je preklinalj in neusmiljeno udrihal po njegovem hrbtnu s palico.

Kmalu je spoznal paznik, kateremu so vsled enega očesa nadeli ime Ciklop, da je prišel Hipolit samo radi starega Poncijana v rove; tako mu je ta starček dovedel tega nepovabljenega gosta. Poleg tega je bil starček radi krščansta obsojen na prisilno delo v rudnike. Ciklop je pa že od mladih let sovražil kristjane. Komaj je Hipolit prihodnjo nedeljo zapustil za nekaj časa podzemsko votline, se je enooki strašno razjezel.

Približal se je k obema kaznjencema in začel: „Gologlavi potepenec! Zastonj vživata cesarjev kruh. Vozičke nalagata samo do polovice s kamenjem. Vaju bom že naučil, kako se dela!“

Pograbil je za svojo, z želesom okovano palico in neusmiljeno udrihal po Poncijanu.

Še-le, ko se je prikazala na starčkovem hrbtu kri in ko je Faustin, ogorčen nad krutostjo, zažugal, da ga bo po Hipolitu naznanil pri upravitelju, se je Ciklop med pretenjem in preklinjanjem odstranil.

Poncijan je še pred svojim pregnanstrom v ječi izrazil duhovnikom in dijakonom željo, da bi rad odložil škofovsko čast, da bi imela čreda Kristusova v hudi časi preganjanja svojega pastirja. Le na neodjeljivo prošnjo svojih duhovnikov ni storil tega. Toda kaj naj stori sedaj za duše, kakor moli, trpi in umrje? Naročil je Hipolitu, naj izposluje potrditev njegove odpovedi po kakem cesarjevem notarju, ki je v upraviteljevi službi.

Neko nedeljo pa je našel Hipolit poslanca iz Rima. Temu je oddal Hipolit potrdilo odpovedi, ki je bilo napisano 28. septembra; pravil mu je tudi o Faustnu ter obenem prosil diakona Fabiana, naj obišče Florencijo in ji izroči pozdrave njenega ženina.

Na odpovedni listini je bilo papeževu naročilo, da morajo kmalu izvoliti naslednika. Nato se je sklicalo zborovanje, kjer so izvolili za Petrovega naslednika Antera, dosedanjega naddijakona Poncijanova. To se je zgodilo 21. novembra.

Fabian je tem rajši izročil naročilo Florenciji, ker mu je Hipolit povedal, da se Faustin vedno bolj zanima za nauke krščanske vere. Predno pa spremimo Fabiana k mlači gospoj, moramo bravca seznaniti z njenimi družinskim razmerami in s tem, kar je doživel Florencija, odkar so ji odpeljali njenega ženina.

Florenciji so prišli še-le za vladanja cesarjev do visokih časti in do bogastva. Prebivali so že od nekdaj na griču, kjer je sedaj cerkev „štirih venčanih“. Glava družine je bil tačas Gaj Florencij, mož, ki je vsled srečne špekulacije zelo pomnožil podedovan premoženje. Svoje otroke je zelo ljubil, posebno svojo najstarejšo hčer Florencijo, drugače pa je bil hladnokrvni, pameten Rimljanci, ki je sodil stvari, kakor so bile v resnicu, za kaj višjega pa ni bil navdušen.

Florencij je bil po svoji zunanjosti tip pravega rimskega patricija. Nosil je obleko iz najboljšega sirskega blaga, ki je bila z dragocenimi tkaninami spodaj in zgoraj prevlečena; na goli glavi je imel še nekaj gladko počesanih las, na njegovih rokah so se svetili dragoceni prstani z žlahtnimi kamenčki. V njegovi palači je bilo več razkošje; celo nadzornik cesarskih hlevov ni imel boljših konjev ko Florencij.

Ko je senator izvedel, da so Faustina, njegovega bodočega zeta, vjeli, ga je na vsak način, že zaradi hčere, hotel rešiti. Ker pa je bila obsodba že izvršena, je smatral svojega bodočega zeta za mrtvega. Kot praktičen mož je iskal Florencij svoji hčeri med mlačimi rimskimi plemenitaši drugega ženina. Ker je dovoljevalo rimske pravne obsežno pravico očetom glede sinov in hčera, so bili stariši gledeli mladega ženina že čisto sporazumljeni, še predno so odpeljali Faustina v pregnanство.

Florencija, ki je dobro poznala značaj svojega očeta, je skušala žalost po izgubljenem ženinu pred njim utolažiti. Ker je njena mati že pred mnogimi leti umrla, jo je morala ona kot najstarejša hči nadomestovati. Tako se je navadila samostojnosti, kakor še bi drugače ne pričakovali od 17letne deklice.

Senator je prošnjo svoje hčere, naj bi se udeležil slovesa, odklonil; rekel je, da mu jutranji zrak škoduje. Ko se je proti poldnevu Florencija vrnila domov z objokanimi očmi, jo je oče tolažil radi izgube ženina in ji rekel, da ji je kot dober, skrben oče pre-skrelje — zadruge, ki je sicer na svojem ozemju to rišču sedaj že razpadla in živi večinoma skupaj le po ena družina, todazdržuni običaj zato ni izumrl, marveč se prenesel le na širša tla kmečkih gospodarskih zadruge. Te zadruge prepletajo vso Srbijo in v njih veje najčistejši ter najpopolnejši zadružni duh. Te zadruge in ta duh so v prvi vrsti pripomogle, da dežela ni postal žrtev strašne gospodarske krize, ki bi bila sicer moral nastopiti kot posledica vojne. Srbija, ki ima 80% kmečkega prebivalstva, se je mogla ubrani propada le s tem, da so se polja obdelala. Po pri-zadevanju zadružne zveze in krepki, vsestranski po-moci vlade, so se iz Belgrada organizirale prostovoljne leteče delavske zveze, h katerim so se pritegnili vsi moški, ki niso pod orožjem, in ženske; te zveze so po natančno sestavljenem načrtu hitele od njive in pod vodstvom preddelavcev brezplačno obdelale vsa polja. Danes je 70% vsega rodovitnega polja lepo obdelanega. Razlika je le v tem, da se je sadilo letos mnogo več turšice kakor navadno, to pa zato, ker je marsikje manjkalo drugega semenskega žita. Pomanjkanja žita se pa zato vendar ni batiti, ker so nagromadene v skladiščih še velike zaloge. Najbolj pereče je govedorejsko vprašanje, ker je vzela vojna uprava za vojne transporte nad 80.000 volov in je od teh 20.000 izgubljenih. Ta izguba pomenja za kmetijstvo hud udarec, ker je ne bo lahko nadomestiti, tem manj, ker bi se kako drugo inozemsko pleme najbrž težko pri vadilo tamkajšnjemu podnebju. Pomanjkanja mesa se pa ni batiti, ker je v deželi poldrug milijon prašičev.

(Dalje prihod.)

Iz celega sveta.

Ruska špionaža (vohunstvo). Rusija izda ogromne svote za špionažo; samo v vojnem proračunu je v ta namen na razpolago 30 milijonov. K temu je pa treba prišteati še ogromne svote, s katerimi razpolaga še politična policija v obmejnih okrožjih. Pravijo, da nobena država v Evropi nima niti približno tako organizirane vohunske službe kakor Rusija. Kakor poroča listu „Reichspost“ njen peterburški zaupnik, stope v neki dvorani generalnega štaba v Peterburgu modeli vseh nemških in avstrijskih trdnjav; vsaka izprememba v teh trdnjavah se seveda tudi na modelih izvede. Kot posebno dobro znan velja Kraljevec na Češkem. V Peterburgu se tudi hvalijo, da na kolodvorih in v skladiščih v Torunu, Vratislavi in v Lvovu ni nobene stvari, za katero bi ruski generalni štab ne vedel. Vohunstvo je menda eden glavnih činiteljev v ruskih vojnih načrtih. Denarja v to svrhu je vedno dovolj na razpolago, kar je splošno znano. Podkupovanju so na stežaj odprta vrata in ne prestano vabijo slabotneže, brez značajne, ki se nahajajo v denarnih stiskah. Skozi ta vrata ne gredo samo izgubljeni iz nižjih slojev, marveč prav pogostokrat tudi ljudje iz najvišje družbe. Na molčenost merodajnih činiteljev se vohun ali ovajalec lahko vedno zanese. Kako previden je treba biti v Rusiji, priča slučaj barona Ungern-Sternberga, uradnika dunajskega c. kr. dopisniškeva urada v Peterburgu. To je bilo tedaj, ko je na Dunaju prišel v slabo luč ruski polkovnik Marčenko, češ, da je vohunil, in so v Peterburgu v opravičbo potrebovali nasprotnega slučaja. Za žrtev je bil izbran baron Unger-Sternberg, kateremu je nekje ruski „ko-lega“ „zaupno“ izročil tajno predlogo o novinskem na-

četu, o katerem se je pa v vseh zapadno-evropskih parlamentih javno razpravljalo in končno tudi v Rusiji ni bil nobena tajnost. Ta načrt je Unger-Sternberg izročil angleškemu (tedaj se je pomotoma pisalo avstrijskemu) vojaškemu pooblaščenu. Na to je čakal policijski vohun in nemudoma ovadil. Unger-Sternberg se za svojo zaupljivost še danes pokori v ruski ječi. Seveda se Rusiji njen špionažni sestav časi slabo izplača in se strupena ost mnogokrat obrne proti njej sami. Tako je pred nekaj leti časopisje javno napadlo načelnika urada ruske konteršpionaže, podpolkovnika Mjasojedova, imenitnega, živiljenja željnega častnika, da svoje zaupno mesto zlorablja v to, da Nemčiji vse ruske vojaške stvari še sveže izdaja. Podpolkovnik se je nato stepel z glavnim urednikom „Večernih Vremja“ je bil odslovjen. V Galiciji in na pruski meji vzdržuje Rusija zadnji čas na stotine vohunov in ovaduhov, ki so mnogokrat pravi izvrški človeške družbe, denarja željni izsiljevalci, ki ruski generalni štab nedvomno ravno tako pogostokrat goljufajo z izmišljanimi, kakor ga tudi dobro obveščajo o želenih stvarih.

Kako prenaša Srbija vojno stanje. Srbija, ki je štela pred vojno 3 milijone prebivalcev in merila okrog 51.000 kv. km, je lani v kratkih dneh mobilizirala in postavila na bojno polje 402.000 mož močno armoado, spravila skupaj 150.000 glav vprežne živine za pratež in v enem mesecu osvojila nad 21.000 kv. km ozemlja. Človek se nehote vpraša, kako je dežela te brezprimerne napore in žrtve prenesla in v kakšnem stanju se nahaja sedaj po vojni. Na to odgovarja belgrajski dopisnik „Tempsa“, H. de Montardy. Prehodil je srbsko kraljevino na vse strani in povsodi opazil neko samoto, praznoto; toda polja so skrbno obdelana! Po njivah se vidi le žene, starčke in otroke, ker so vsi za boj sposobni možje do 45. leta starosti pod-

Velekoristne

za vsakega posestnika
senožeti neutrpljive ko-
silne stroje vseh sistemov kakor: izvirne amerikanske „DEERING“, ki
so priznane najbolj-
ši, dalje: »Johnston«,
Osborne »Cormick«,
»Zmaj« itd. ter
grablje in obračal-
nike za seno, čistilne
in navadne mla-
tilnice, slamoreznice,
vratila, motorje, stis-
kalnice za seno in
sadje in sploh vse
druge poljedeljske
stroje priporoča v
največji izberi ter
po znano najnižjih
cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem **FRANC STUPICA,**
Ljubljana. Marije Terezije cesta št. 1. **Največja zalogal orodja**
in železnine ter stavbenega materijala. — Krasno ilustrovani slovenski
obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na razpolago.

747

Viljem Abt, razposiljalnica perutnine

v Mariboru

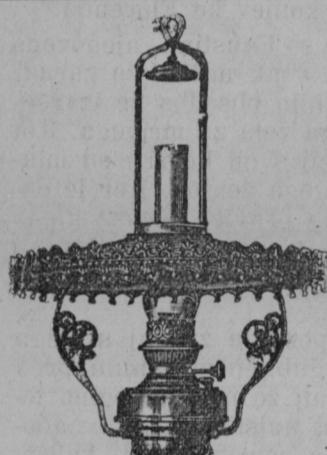
kupuje po najboljših dnevnih cenah vsako možino
raznovrstne perutnine (kokoši, piščance, kapune,
race, gosi, purane) in jajc. Vešči nakupovalci ali
pošiljalniki perutnine se isčejo. 706

Za dragi denar

lahko kupite povsod vsako blago. — Ce pa želite po ce-
ni in trpežno blago za moške in ženske obleke, gotove
obleke, fino perilo, predpasnike, nogavice, kravate itd. po-
tem se obrnite na „Prvo Spodnještajersko razposiljalnico“

J. N. Šoštarič, Maribor, Gospodska ulica št. 5

Pazite na slovenski napis, da ne boste te trgovine za-
menjali s kako drugo ki se piše Schosteritsch ali Schusteritsch. 680

Edina štajerska narodna steklarska
trgovina

Na drobno!

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

**Znano je, da
se kupuje**

Štefan Kaufman
trgovina z železnino
v Radgoni

priporoča najboljše o-
celne, kose in srpe,
pravo štajersko železo
po najnižji ceni in so-
lidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj
mestni stavbeni mojster
Maribor, Tegetthoffpl. 3
se priporoča za vsa
stavbena dela nova
in stara, strešno krit-
je, betonska dola, iz-
delavo načrtov in
proračunov. Vse toč-
no in po nizkih cenah.

pri staroznani domači zanesljivi veliki
trgovini ne samo po ceni, ampak tudi **prav dobro**:
Sukneno blago (štof) za moške in dečke,
Novomedno volno za ženske in dekleta,
Najnovožje perilno blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače
Blago za posteljo, za rjuhe brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske,
Predpasnike veliki izbir za prati in s črno atlasa,
Zmiraj novosti robcev iz svile in za prati,
kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si
pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj na-
kup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej
pošljem na zahtevanje

zastonj

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gospodska ulica št. 10.

Velika narodna trgovina
Karl Vanič : Celje

Narodni dom

81 priporoča bogato zalogu manufakturnega in mod-
nega blaga, posebno k asne novosti za ženske in mo-
ške obleke, po zelo nizkih cenah. Ostanki pod ceno.
Postrežba točna in solidna. Vzoreci na razpolago.

Slovenke! Agitirajte za naš list.

Trgovina s ſpecijskim blagom Na drebno! Na debelo! Trgovina na ſpecijskim blagom Na drebno! Na debelo! moko in dež. pridelki

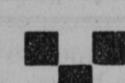
Ivan Ravnikar
Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva**
kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško detelje,
peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena,
kakor tudi vrtna in evetljivna od tvrdke **Mauthner**. 65

Glavna zalogal vrvarskega blaga Solidna postrežba. Glavna zalogal suhih in oljnati barv

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navade po **4 1/2%**, proti trimesečni odpovedi po **4 3/4%**. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po **5%**, na vknjižbo sploh po **5 1/4%**, na vknjižbo in
poročilo po **5 1/4%** in na osebni kredit po **6%**. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do
12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica štev. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne
vloge po

od dne vloge do dne vzdiga

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta štev. 9

prvo nadstropje

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.